Bestemmingsplan Leiweg 7 Steenwijkerwold

ID plan: NL.IMRO.1708.SWWLeiweg7BP-ON01
datum: 11 augustus 2017
status: ONTWERP
auteur: Agra-Matic B.V. (Dirk van Nuland & Jan Bouwman)

Vastgesteld door de raad dd. dd-maand-jjjj

de griffier, **de voorzitter,**

AGRA-MATIC
ADVIES MILIEU BOUW

Steenwijkerland

Inhoudsopgave toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding **1**
1.1 Aanleiding tot planontwikkeling 1
1.2 Uitgangspunten voor het plan 2
1.3 Leeswijzer 4

Hoofdstuk 2 Huidige situatie **5**
2.1 Ligging plangebied 5
2.2 Huidige situatie en noodzaak uitbreiding 6
2.4 Gewenste situatie 10

Hoofdstuk 3 Gebiedsvisie en uitgangspunten **12**
3.1 Rijksbeleid 12
3.1.1 Structuurvisie infrastructuur en ruimte 12
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) 13
3.2 Provinciaal beleid 14
3.2.1 Omgevingsvisie Overijssel 2017, beken kleur 14
3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel 2017 22
3.2.4 Handreiking kwaliteitsimpuls agro en food 'een goede boer als buur' 24
3.3 Regionaal beleid 27
3.4 Gemeentelijk beleid 28
3.4.1 Concept Omgevingsvisie Steenwijkerland 28
3.4.2 Beleidsnotitie Bestemmingsplan Buitengebied Steenwijkerland 28
3.4.3 Welstandsnota 30
3.5 Randvoorwaarden van het beleid 31

Hoofdstuk 4 Milieuhygiënische en planologische aspecten **31**
4.1 Invloeden omgeving op het plangebied en vice versa 32
4.2 Milieueffectrapportgage 32
4.2 Flora en fauna 33
4.3 Bodem, landschap, archeologie en cultuurhistorie 40
4.4 Water 50
4.5 Woon- en leefmilieu 56
4.6 Verkeer en parkeren 68
4.7 Kabels en leidingen 69
4.8 Externe veiligheid 69

Hoofdstuk 5 Juridische opzet **71**
5.1 Toelichting 71
5.2 Planregels 71
5.3 Verbeelding 73

Hoofdstuk 6 Financiële paragraaf **75**
6.1 Economische haalbaarheid 75

Hoofdstuk 7 Inspraak en vooroverleg **76**

Bijlagen 78

Bijlage 1: Situatieschets 79

Bijlage 2: Diertabel 80

Bijlage 3: Landschappelijk inpassingsplan 81

Bijlage 4: Archeologisch bureauonderzoek 82

Bijlage 5: Quick scan Wet natuurbescherming 83

Bijlage 6: Ammoniakberekening 84

Bijlage 7: Geurberekeningen 85

Bijlage 8: Fijn stof berekeningen 86

Bijlage 9: Watertoets 87

Bijlage 10 Overzicht geïnformeerde omwonenden (dialoog) 88

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot planontwikkeling

De voorliggende toelichting bij het bestemmingsplan: “Leiweg 7 Steenwijkerwold” heeft betrekking op de juridisch-planologische regeling voor het vergroten van het bouwvlak van het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold. Het betreft een agrarisch bedrijf met kalkoenen en akkerbouw. De initiatiefnemer, Maatschap Schrotenboer, wil graag de bestaande kalkoenentak van het bedrijf uitbreiden en verder verduurzamen. Het bestaande bedrijf heeft het gehele bouwvlak benut en heeft behoefte aan meer ontwikkelingsruimte.

Verduurzaming naar 1 ster concept dierenbescherming
De kalkoenensector in Nederland is een relatief kleine sector in de veehouderij met enkele tientallen bedrijven verdeeld over Nederland. Binnen deze sector is de ontwikkeling gaande naar een omschakeling richting meer duurzame veehouderij concepten, zoals in het kader van het 1 ster concept van de dierenbscherming. Onder maatschappelijke druk hebben een aantal supermarktketens zich geconformeerd aan het leveren van 1 ster vlees aan de consument. Maatschap Schrotenboer wil graag tegemoet komen aan de maatschappelijke vraag voor 1 ster kalkoenenvlees. Het voldoen aan de eisen van de dierenbescherming voor ‘1 ster’ betekend dat de dieren beschikking krijgen over een overdekte uitloopruimte, de dieren langzamer groeien, de dieren meer leefoppervlakte krijgen, daglicht in de stal komt en afleidingsmateriaal voor dieren beschikbaar is. De omschakeling is gevisualiseerd in onderstaande figuur voor vleeskuikens, maar de figuur is ook een-op-een toepasbaar voor kalkoenen.

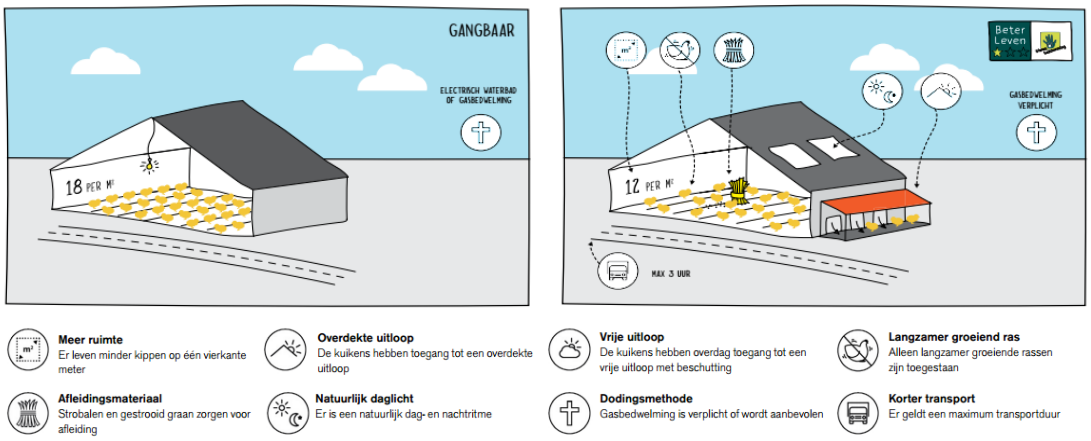

Figuur 1-1 Visualisatie traditionele vleeskuikenhouderij naar verduurzaming op basis van 1 ster van het beter leven concept

Als eis om mee te doen aan het 1 ster concept wordt gesteld dat het hele bedrijf moet omschakelen. Om hetzelfde aantal dieren te kunnen houden als in de huidige situatie moet de ondernemer het stalvloeroppervlakte op het bedrijf vergroten. De bestaande stallen worden verlengd, er wordt een nieuwe pluimveestal gebouwd en alle stallen worden voorzien van een overdekte uitloop, zie figuur 1-2 voor de situatieschets van de gewenste situatie. De nieuwe stal zal worden gerealiseerd evenwijdig aan de drie bestaande pluimveestallen.

Het voornemen van de ondernemers is in strijd met de vigerende beheersverordening. Een beheersverordening is per definitie een conserverend plan. Dit plan biedt geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen zoals de bedrijfsontwikkeling van dit bedrijf. Er wordt daarom een geheel nieuwe postzegelbestemmingsplan opgesteld voor de locatie aan de Leiweg 7.

1.2 Uitgangspunten voor het plan

Het bedrijf aan de Leiweg 7 bestaat uit een kalkoenenhouderij met akkerbouw. Het plan is om een nieuwe stal H te bouwen en twee bestaande stallen (G en A) te verlengen en te voorzien van overdekte uitloop. Daarnaast is het plan om een nieuwe loods J op te richten. In figuur 1-2 van het bedrijf is dit plan gevisualiseerd:

Het huidige bouwvlak heeft een omvang van 1,33 hectare. Om de gewenste bedrijfsuitbreiding en verdere verduurzaming te kunnen realiseren heeft het bedrijf behoefte aan een bouwvlak van 2,53 hectare. Hierbij is rekening gehouden met het concept van 'zorgvuldig ruimtegebruik'. De ondernemers vragen niet meer ruimte dan strikt noodzakelijk maar hebben, conform de uitgangspunten van de gemeente behoefte aan een nieuw bouwvlak dat voldoende ontwikkelruimte en flexibiliteit biedt voor de planperiode van 10 jaar.

Bij voorbereiding van dit plan is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt en afgestemd met de gemeente in het kader van Kwaliteitsverbetering van het landschap. Later in de toelichting gaan wij hier uitgebreid nader op in. Tevens zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd, zoals in het kader van ecologie, milieu en archeologie. De uitkomsten van deze onderzoeken worden besproken in deze toelichting.

Figuur 1-2Uitsnede situatieschets van het plan aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold (bijlage 2)

1.3 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in *hoofdstuk 2* een beschrijving gegeven van de huidige situatie, de gebiedsomschrijving en de voorgestelde ontwikkeling. In *hoofdstuk 3* wordt het voor het plan relevante beleid van de verschillende overheidsinstanties beschreven. In *hoofdstuk 4* worden de *milieu hygiënische en planologische aspecten* benoemd. In *hoofdstuk 5* is de *juridische opzet* beschreven. Vervolgens wordt in *hoofdstuk 6* de *financiële uitvoerbaarheid* van het plan behandeld. In *hoofdstuk 7* wordt de *procedure besproken* en worden de uitkomsten van (voor) overleggen behandeld.

Hoofdstuk 2 Huidige situatie

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied bestaat uit het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold en de omliggende gronden waarop de waterberging en de landschappelijke inpassing worden gerealiseerd. De locatie aan de Leiweg 7 ligt ten westen van Steenwijk in de gemeente Steenwijkerland, in de provincie Overijssel. In onderstaande figuur is de positie van het plangebied aangegeven.

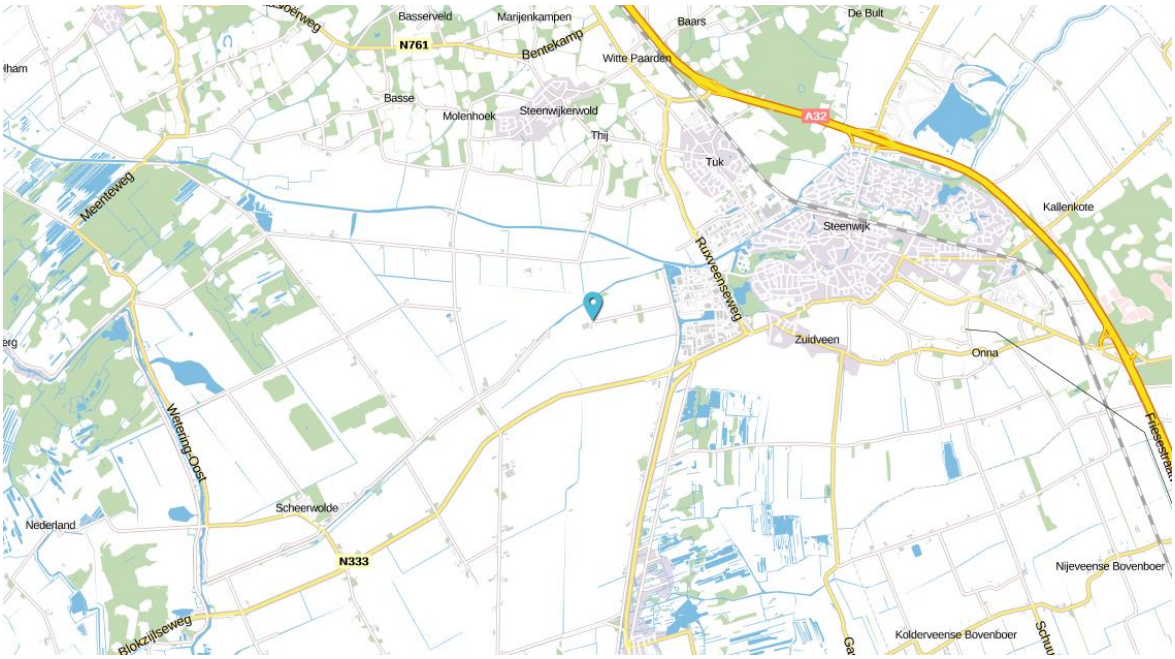

Figuur 2-1 Topografische kaart buitengebied Steenwijkerland, met de blauwe pijl is de locatie van het plangebied aangegeven (bron: kadaster)

Het plangebied staat kadastraal bekend als gemeente Steenwijkerwold, sectie P en nummers 1530, 1543 en 1544. Het plangebied is gelegen in het buitengebied aan een lokale ontsluitingsweg die naar het bedrijf loopt. De lokale ontsluitingsweg (Leiweg) loopt na het bedrijf dood. De luchtfoto op de volgende pagina in figuur 2-2 toont de ligging van het bedrijf in het buitengebied.

Figuur 2-2 Luchtfoto omgeving plangebied Leiweg 7 aangegeven met een blauwe stippellijn (bron: Bing maps)

2.2 Huidige situatie en noodzaak uitbreiding

De aanvrager heeft een gemengd bedrijf met als hoofdtak kalkoenenhouderij en als neventak akkerbouw. De bedrijfsactiviteiten concentreren zich op het agrarische bouwperceel aan de Leiweg 7. Het bedrijf wordt geëxploiteerd conform de vigerende revisievergunning in het kader van de Wet milieubeheer van 28 oktober 2003. Conform de vergunning mogen op het bedrijf 39.000 vleeskalkoenen worden gehouden op een traditioneel stalsysteem (RAV F 4.100). De akkerbouwtak van het bedrijf omslaat 46 hectare akkerbouwland in de directe omgeving van het bedrijf. Het bouwplan van de akkerbouwtak bestaat hoofdzakelijk uit tarwe en aardappelen. In onderstaande figuur is het bedrijf aan de Leiweg 7 gevisualiseerd in de huidige situatie:

Figuur 2-3 Luchtfoto huidig bedrijf aan de Leiweg 7

Er is op het bedrijf een bedrijfswoning met achterhuis dat in gebruik is voor opslag/garage. In het achterhuis is geen sprake van een woonfunctie. Er zijn twee loodsen voor het opslaan van machines en akkerbouwproducten. Er zijn drie kalkoenenstallen op het bedrijf. De oudste en smalste stal (B), herkenbaar aan het grijze dak is in 2016 voorzien van een warmtewisselaar. De nieuwste pluimveestallen (A en G), herkenbaar aan het lichte dak, zijn in 2015 voorzien van zonnepanelen. Deze maatregelen zijn doorgevoerd in het kader van energiebesparing.

Noodzaak uitbreiding
De aanvrager streeft een toekomstgericht en levensvatbaar bedrijf na. Hiervoor moeten bedrijfseconomische keuzes worden gemaakt. Uitgangspunt is dat er een bedrijf dient te ontstaan, waar zowel op maatschappelijk verantwoorde als op bedrijfseconomisch rendabele wijze dieren gehouden kunnen worden om te voorzien in een veilige productie van humane voeding.

Het bedrijf is op dit moment een familiebedrijf en de werkzaamheden worden, uitgezonderd ingehuurde arbeid in piekperioden, uitgevoerd door dhr. Schrotenboer. Daarnaast is er een werknemer in deeltijddienst voor de akkerbouwtak van het bedrijf. Er zijn weinig kengetallen om het bedrijf te vergelijken met andere bedrijven. Aangezien de kalkoenenhouderij in Nederland een kleine sector is (30-40 bedrijven). Uit de rekenmodule van het LEI blijkt dat de Standaardomzet van een kalkoenenbedrijf 47 euro per gehouden dier betreft. De rekenmodule geeft aan dat een bedrijfsomvang van 39.000 dieren bovengemiddeld groot is.

Omschakelen naar 1 ster concept
De noodzaak van de uitbreiding is niet om een verdere schaalvergroting te realiseren. De noodzaak is gelegen om over te kunnen schakelen naar het 1 ster concept van de dierenbescherming. Hiervoor is het nodig om de dieren meer stalruimte en een overdekte uitloopruimte te geven. De omvang van 39.000 vleeskalkoenen is een omvang die naar verwachting binnen de planperiode van 10 jaar als gemiddeld zal worden beoordeeld. Uit onderzoek van het Landbouw economisch instituut (LEI) is gebleken dat alleen bedrijven met een bovengemiddelde omvang goed in staat zijn om te gaan met prijsschommelingen in de markt. Deze bedrijven zijn beter in staat de arbeid rond te zetten in piekperioden zoals bij aflevering van dieren. Afsluitend zijn boven gemiddelde bedrijven in de pluimveehouderij beter in staat te investeren in duurzaamheidsmaatregelen zoals in het kader van dierenwelzijn en energie.

Gezien het voorgaande is het voor de onderneming van belang bij de bovengemiddelde bedrijven te blijven horen, ook na omschakeling naar het 1 ster concept. Niet alleen qua technische resultaten maar ook qua bedrijfsomvang. Onderhavig plan biedt de initiatiefnemer de ruimte om na omschakeling de huidige bedrijfsomvang in stand te houden. Hetgeen bedrijfseconomisch noodzakelijk is om de investeringen in de stalvloeroppervlakte te kunnen terugverdienen.

Door het aanboren van de nieuwe markt voor duurzamer '1 ster' vlees kan de ondernemer zijn toekomstperspectief vergroten. Hij kan zijn concurrentiepositie op de kalkoenenvleesmarkt verbeteren door het aanboren van deze 'niche' markt.

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur

Het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold ligt het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland ten westen van de plaats Steenwijk. Het bedrijf ligt in een jong veenontginningslandschap. Hieronder vallen de polders Wetering Oost, Wetering West, Gelderingen, Halfweg en Giethoorn. De locatie aan de leiweg ligt in het noordelijke deel van de polder Giethoorn, de grens hiervoor vormt het Steenwijkerdiep direct ten noorden van het plangebied.

Dit jongere landschapstype is ontstaan door inpoldering in de periode 1928- 1968 door de N.V. ontginningsmaatschappij 'Land van Vollenhove'. Kenmerkend zijn het planmatige karakter, de lage ligging en de smalle percelering. Hier en daar komen restanten van het oude veenontginningslandschap voor. De polders zijn omsloten door ringdijken en -vaarten. Langs de lijnrechte wegen komt plaatselijk bebouwing voor.

Vigerend bestemmingsplan 'beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014'

De gemeenteraad heeft op 9 december 2014 de 'beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014' vastgesteld. De gemeente is bezig met een algehele actualisatie van haar bestemmingsplannen voor het buitengebied. Hiervoor is een basis gelegd in de Beleidsnotitie Bestemmingsplan Buitengebied in maart 2012. De beheersverordening is een tussenstap om te voldoen aan de wettelijke plicht tot een actueel bestemmingsplan dan wel beheersverordening om in de tussentijd te kunnen werken aan een definitief bestemmingsplan buitengebied. Op het moment van schrijven ligt het ontwerp van het omgevingsplan Buitengebied 2017 ter inzage. In overleg met de gemeente wordt deze locatie niet opgenomen in het vast te stellen omgevingsplan maar wordt hiervoor een afzonderlijke procedure gevolgd.

In figuur 2-4 is het vigerende verbeelding van de locatie weergegeven zoals opgenomen in de beheersverordening. Hieruit blijkt dat de locatie de enkelbestemming 'agrarisch bedrijf 1' heeft met een bouwvlak aangeduid met de blauwe lijn in onderstaande figuur. De locatie is voorzien van de functieaanduiding 'intensieve veehouderij'. De omliggende gronden zijn bestemd als 'agrarisch' en voorzien van een aanduiding 'Archeologie 2'.

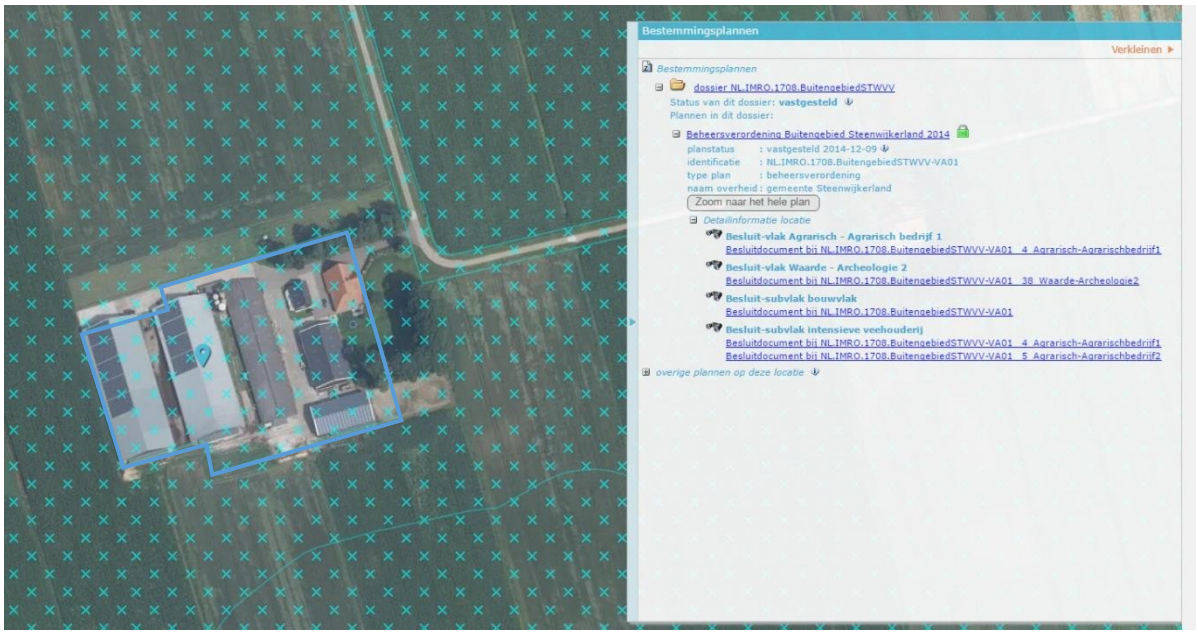

Figuur 2-4 Uitsnede vigerende beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014 (Bron: ruimtelijkeplannen)

2.4 Gewenste situatie

In de gewenste situatie wordt het bouwvlak met de aanduiding intensieve veehouderij uitgebreid van 1,33 naar 2,53 hectare. De bestaande revisievergunning voor het bedrijf uit 2003 zal na de vergroting van het bouwvlak worden vervangen door een nieuwe revisievergunning. Zoals eerder besproken is deze uitbreiding noodzakelijk om een omschakeling naar het 1 ster concept in het kader van de dierenwelzijn te kunnen realiseren. In hoofdstuk 1 is de aanleiding en de noodzaak van deze gewenste situatie reeds omschreven.

De indeling van het betreffende perceel zal op een dusdanige manier plaatsvinden dat er sprake is van zuinig ruimtegebruik. De ruimtelijke structuur van de omgeving is met de nieuwbouw van de stal niet veranderd. De nieuwe stal is aansluitend aan de bestaande bebouwing gesitueerd. Dit is met het oog op een doelmatige bedrijfsvoering logisch, maar niet minder belangrijk is daarbij de wens om compact te bouwen. Hierdoor is er sprake van een wenselijke stedenbouwkundige opzet van de planlocatie. Bovendien wordt hiermee aansluiting gezocht bij de beleidslijn ‘zuinig ruimtegebruik’.

Qua aard, schaal en materiaalgebruik worden de te verlengen stallen en de nieuwe stal aangepast aan de bestaande bebouwing en is aansluiting gezocht bij het karakter van het gebied. Door de gekozen bouwwijze vormt de stal een natuurlijke aanvulling op de aanwezige bebouwing in het gebied en past deze binnen het karakter van het gehele gebied.

Teneinde de locatie een duurzame landschappelijke inpassing te geven, is tevens een beplantingsplan opgesteld. Dit komt in het vervolg van deze toelichting aan de orde. Door de landschappelijke inpassing is de uitbreiding van het bedrijf in de omgeving ingepast, waarmee de ruimtelijke impact van het bedrijf op de omgeving is geminimaliseerd.

In figuur 2-5 is het eindbeeld gevisualiseerd in een bewerkte foto. Aan de voor en achterzijde van de kopgevels van de stallen zal beplanting worden toegepast. Hetgeen later aan bod komt in het kader van de landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteitsverbetering. De beplanting rond het bedrijf is nog niet meegenomen in onderstaande bewerkte foto van de gewenste situatie:

Figuur 2-5 Bewerkte foto op de gewenste situatie van het bedrijf met de nieuwe stal (Agra-Matic B.V.)

Hoofdstuk 3 Gebiedsvisie en uitgangspunten

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie infrastructuur en ruimte

Op 13 maart 2012 is de "Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)" vastgesteld. In deze structuurvisie staan de (rijks)plannen voor ruimte en mobiliteit. Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om zelf oplossingen te creëren. Het rijk richt zich met name op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen. De nieuwe structuurvisie vervangt verschillende bestaande nota's, zoals de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de agenda Landschap en de agenda Vitaal platteland.

Het Rijk zet zich voor wat betreft het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte worden drie hoofddoelen genoemd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

De 13 nationale belangen zijn als volgt:

Versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland

- Een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen.
- Efficiënt gebruik van de ondergrond.

Verbeteren bereikbaarheid: Slim Investeren, Innoveren en Instandhouden

- Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen.
- Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarwegen.
- Het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen.

Waarborgen kwaliteit leefomgeving

- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water), bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.
- Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaat bestendige stedelijke (her)ontwikkeling.
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.
- Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten.
- Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Voor het plangebied geldt dat er geen nationale belangen uit de structuurvisie in het geding zijn. De effecten op landschap, de milieukwaliteit en water zijn beschreven in hoofdstuk 4 en 5.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Sinds 1 oktober 2012 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) van kracht. Het Barro is ook wel bekend als de AMvB Ruimte. Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Onderhavig plan betreft de uitbreiding van een agrarisch bedrijf. Aangezien hiermee geen nationaal belang wordt geschaad, zijn de regels - zoals gesteld in het Barro - niet van toepassing.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Overijssel 2017, beken kleur

Op 12 april 2017 is de provinciale Omgevingsvisie 2017 vastgesteld door Provinciale Staten van Overijssel. De Omgevingsvisie Overijssel 2017 bestaat uit drie delen: een deel Visie, een deel Beleid en een deel Uitwerking. Naast de Omgevingsvisie Overijssel 2017, is er de Omgevingsverordening Overijssel 2017 en de Catalogus gebiedskenmerken. Op deze beleidsstukken komen wij later terug. In onderstaande figuur is de opzet van de omgevingsvisie gevisualiseerd:

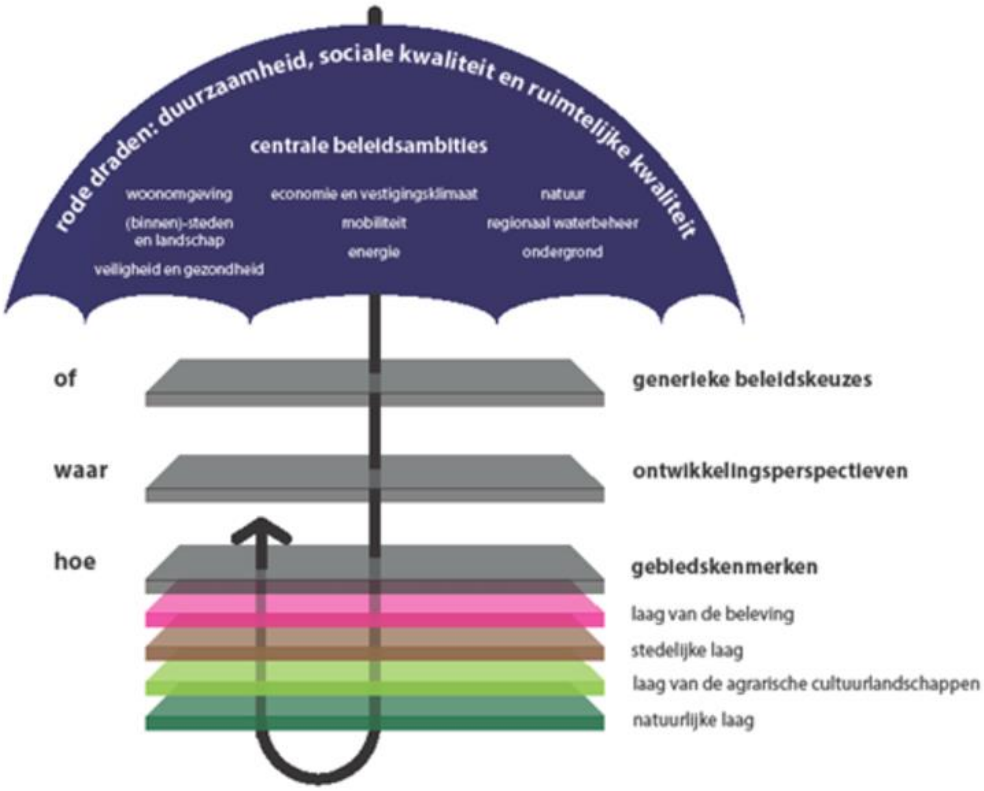

Figuur 3-1 Illustratie opzet omgevingsvisie (Bron: provincie Overijssel)

Belangrijk onderdeel van bovenstaande figuur is de paraplu waarbinnen drie rode draden en negen centrale beleidsambities zijn onderscheiden. Bij het werken met de provinciale omgevingsvisie wordt gewerkt met een lagenbenadering op basis van de vragen: Of?, Waar? en Hoe?. In deze toelichting beschouwen wij of dit bestemmingsplan past in de visie van de provincie. Hiervoor doorlopen wij de paraplustok door de verschillende lagen. Wij beginnen boven: met de rode draden en beleidsambities.

Rode draden
De opgaven en kansen waar de provincie voor staat, heeft de provincie vertaald in centrale beleidsambities voor negen beleidsthema's. Deze negen opgaven worden benadert vanuit drie overkoepelende rode draden.

1. *Duurzaamheid*

Duurzaamheid wordt in de omgevingsvisie gedefinieerd als: *"duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte van de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien".* De provincie heeft vier ambities geformuleerd die de koers bepalen op het gebied van duurzaamheid:

1. *Een klimaatbestendig Overijssel;*
2. *Een duurzame energiehuishouding;*
3. *Kringlopen sluiten, ofwel: toegroeien naar een circulaire economie;*
4. *Beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur.*

Om te zorgen dat elk initiatief, groot of klein, bijdraagt aan een duurzame ruimtelijke ontwikkeling van onze leefomgeving, stuurt de provincie via de verordening onder andere op een integrale aanpak van opgaven en op toekomstbestendigheid. Bij de toetsing aan de verordening komen wij hier op terug.

2. *Ruimtelijke kwaliteit:*

Ruimtelijke kwaliteit wordt in de omgevingsvisie gedefinieerd als: *"datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is"*. De provincie heeft zeven ambities geformuleerd die de koers bepalen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit:

1. *Natuur als ruggengraat;*
2. *Een continu en beleefbaar watersysteem als dragende structuur van Overijssel;*
3. *Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen;*
4. *Brede waaier aan woon-, werk- en mixmilieus: elk buurtschap, dorp en stad zijn eigen kleur;*
5. *Zichtbaar en beleefbaar mooi landschap;*
6. *Het contrast tussen dynamische en luwe gebieden versterken;*
7. *Sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel.*

De ambitie van de provincie is dat elk project en elk initiatief, groot of klein, bijdraagt aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de provinciale leefomgeving. Om ruimtelijke kwaliteit te realiseren zijn drie zaken van belang:

- *een brede gebiedsgerichte blik en aanpak*
- *aandacht voor ruimtelijke kwaliteit in alle fases van het planproces*
- *een creatief, ontwerpend proces*

De provincie zet hiervoor het instrument 'Catalogus gebiedskenmerken' in. Waarover later meer in paragraaf. 3.2.3. Voor nu is het van belang om te constateren dat de vergroting van het bouwvlak aan de Leiweg 7 een project is dat de ruimtelijke kwaliteit van de provincie Overijssel moet versterken. In dit licht is reeds in het voortraject extra aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing van het te vergroten bouwvlak.

3. *Sociale kwaliteit*

De rode draad sociale kwaliteit gaat over het welzijn of 'goed voelen' van de mens. Daarbij spelen zaken als gezondheid en vitaliteit een belangrijke rol, maar ook arbeidsparticipatie (mede in relatie tot onderwijs), sociale uitsluiting en armoede. In de Omgevingsvisie beperkt de provincie zich tot het welzijn van de mens in relatie tot de fysieke leefomgeving.

De provincie onderscheid vier categorieën van menselijke behoeften die samenhangen met de inrichting of vormgeving van onze leefomgeving:

1. *De behoefte aan geborgenheid, privacy, beschutting en veiligheid. Deze behoefte hangt onder meer samen met maat en schaal van de omgeving.*
2. *De behoefte aan contact, communicatie. Deze behoefte hangt samen met de wijze waarop de omgeving wordt ingericht, met de ontsluiting van de omgeving, de bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en medemensen.*
3. *De behoefte aan (nieuwe) informatie, zintuiglijke prikkels, variatie en verrassing. Deze behoefte hangt onder meer samen met de diversiteit of complexiteit van de omgeving.*
4. *De behoefte aan duidelijkheid, ordening, inzicht en herkenning. Deze behoefte hangt onder meer samen met de structuur, eigenheid en identiteit van de omgeving.*

Onder de rode draad ruimtelijke kwaliteit is een belangrijk deel van deze vier categorieën terug te vinden. Maar, sociale kwaliteit is meer dan dat. Sociale kwaliteit gaat ook over leefbaarheid in bredere zin, over binding met de buurt en betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. Op het provinciale schaalniveau zijn drie kwaliteitsambities geformuleerd die de koers bepalen van de provinciale sturing op sociale kwaliteit:

1. *Het Overijsselse 'noaberschap' koesteren;*
2. *Stimuleren van culturele identiteit;*
3. *Verbinden van de lokale kennis en energie met de ontwikkeling van provinciaal beleid en de uitvoering van ruimtelijke opgaven.*

De initiatiefnemers leven op het platteland waar het 'Noaberschap' een belangrijk onderdeel uit maakt van de identiteit. Om de sociale binding met de omgeving goed te houden zijn in een vroeg stadium de plannen tot vergroting van het bouwvlak besproken, hierover later in deze paragraaf meer.

Centrale beleidsambities

Zoals genoemd heeft de provincie in de omgevingsvisie negen centrale beleidsambities opgesteld:

- *Woonomgeving;*
- *(binnen)-steden en landschap;*
- *Veiligheid en gezondheid;*
- *Economie en vestigingsklimaat;*
- *Mobiliteit;*
- *Energie;*
- *Natuur;*
- *Regionaal natuurbeheer;*
- *Ondergrond.*

Wij behandelen niet alle ambities in deze toelichting omdat het vergroting van een agrarisch bouwvlak niet op al deze ambities invloed heeft. Het vergroten van een agrarisch bouwvlak draagt bij aan een verbetering van de plattelandseconomie en in die zin. De opwekking van energie met zonnepanelen op de daken draagt bij aan de beleidsambitie op het gebied van energie. Doordat het aantal dieren niet toeneemt ten opzichte van de vergunde situatie hoeft de woonomgeving van omliggende woningen niet te leiden onder het voornemen. Het is duidelijk dat dit initiatief bij draagt aan een aantal beleidsambities van de provincie. Er is een concreet uitvoeringsmodel opgezet om dit concreet te toetsen. Hier gaan wij nu nader op in.

Uitvoeringsmodel. (of, waar, hoe)
Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities wordt het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel gebruikt, dit is het deel van figuur 3-1 onder de paraplu, te zien in onderstaande figuur:

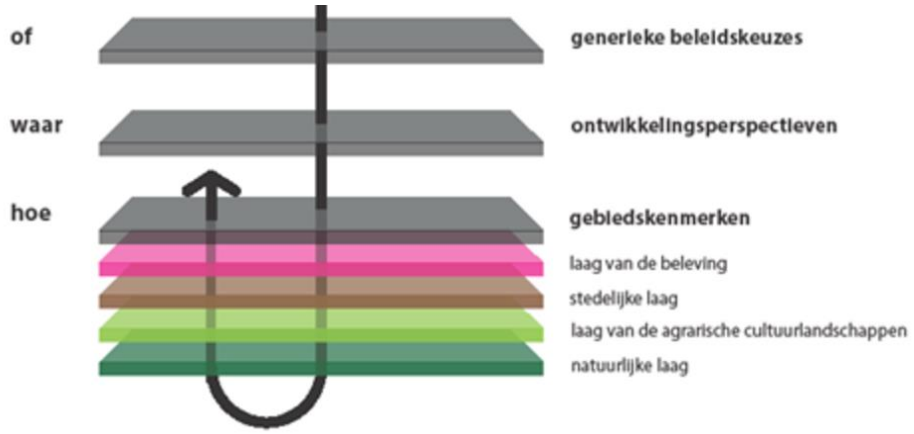

Figuur 3-2 Uitsnede figuur uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel

In dit uitvoeringsmodel staan de stappen of, waar en hoe centraal. Bij een initiatief kun je aan de hand van deze drie stappen bepalen of een initiatief binnen de geschetste visie voor Overijssel mogelijk is, waar het past en hoe het uitgevoerd kan worden. Wij passen dit uitvoeringsmodel toe op de vergroting van het bouwvlak van het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold.

In hoofdstuk 7 van de provinciale omgevingsvisie zijn generieke beleidskeuzes gemaakt. Voor specifieke gebieden in Overijssel geldt dat niet alle initiatieven mogelijk zijn. Dit heeft te maken met zwaarwegende publieke belangen. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- *de bescherming tegen overstromingen en wateroverlast*
- *de bescherming van zeldzame of unieke landschapskwaliteiten*
- *het beperken van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen*

Gebiedspecifieke beleidskeuzes om deze zwaarwegende publieke belangen te borgen, zijn:

- *reserveringen voor waterveiligheid en beperking wateroverlast*
- *drinkwater/grondwaterbeschermingsgebieden*
- *het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), waaronder de Nationale Parken en een groot deel van de Natura 2000-gebieden in Overijssel)*
- *de Nationale Landschappen*
- *het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen*

In onderstaande figuur is een uitsnede opgenomen van de 'OF' kaart. Hieruit blijkt de locatie aan de Leiweg 7 te Steenwijkerwold niet is gelegen in een van bovenstaande gebieden. Het kanaal ten noorden van het plangebied is aangeduid als 'essentiële waterloop' en ten zuidoosten van het plangebied bij de Zuidveenseweg ligt een waterbergingsgebied aangeduid met een roze vlak. Het vergroten van het bouwvlak ligt echter op ruime afstand van de waterloop en het waterbergingsgebied en heeft hier geen invloed op. Er is daarom geen reden is waarom dit initiatief niet mogelijk zou zijn op basis van de gebiedsspecifieke beleidskeuzes (*OF*).

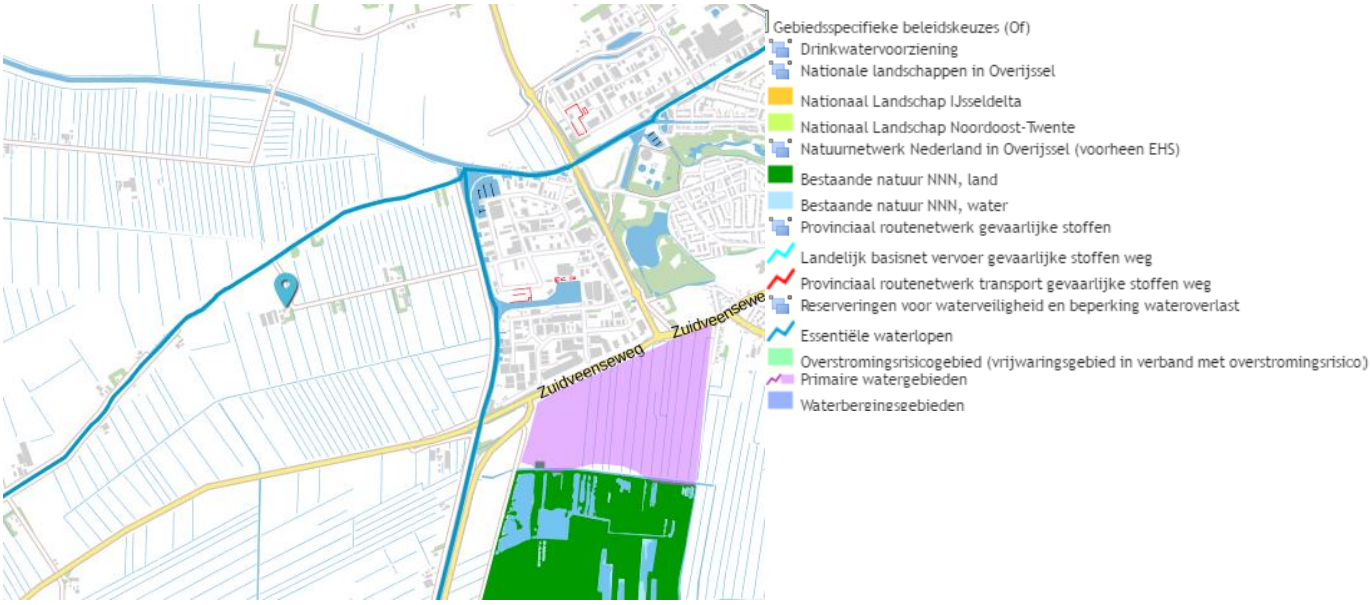

Figuur 3-3 Uitsnede '*OF*' kaart provinciale omgevingsvisie 2017 (= bedrijfslocatie)

Na het beantwoorden van de 'of-vraag', is de vraag waar het initiatief past of ontwikkeld kan worden. In de provinciale visie op de toekomst van Overijssel worden zes ontwikkelingsperspectieven onderscheiden. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De ontwikkelingsperspectieven geven zo richting aan waar wat ontwikkeld zou kunnen worden. In hoofdstuk 8 van de omgevingsvisie worden zes ontwikkelingsperspectieven onderscheiden: drie voor de Groene Omgeving en drie voor de Stedelijke Omgeving.

Wij beperken ons in deze toelichting tot de ontwikkelingsperspectieven voor de Groene Omgeving omdat deze betrekking hebben op het landelijk gebied. De provincie onderscheid in de Groene Omgeving drie ontwikkelingsperspectieven, ieder met een eigen accent:

- *de zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW)*
- *agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap*
- *wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap*

Figuur 3-3 Uitsnede '*WAAR*' kaart provinciale omgevingsvisie 2017 (= bedrijfslocatie)

Uit figuur 3-3 blijkt dat de locatie aan de Leiweg 7 is gelegen in het gebied 'ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'. Hierover staat in de provinciale omgevingsvisie het volgende omschreven: *"Dit ontwikkelingsperspectief omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgt. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Onder verduurzaming verstaan we hier: realisatie van de waterkwaliteitsdoelen, gezondheid en welzijn van mens en dier, bijdrage aan de energietransitie, klimaatbestendigheid en ketenoptimalisatie, en ontwikkelen met aandacht voor – en waar mogelijk in dialoog met – omwonenden. Agrarische ondernemers staan voor de uitdaging om hun – vaak grote – gebouwen en erven zo vorm te geven dat ze passen bij maat en schaal van het landschap en de ruimtelijke en milieukwaliteit versterken" […] "Het ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap biedt ruimte aan concurrerende en innovatieve vormen van landbouw en aan opwekking van hernieuwbare energie"*

De vergroting van het bouwvlak aan de Leiweg 7 gaat gepaard met vergaande verduurzaming van het bedrijf. In het kader van de provinciale verordening zullen we concreet toetsen aan de diverse voorwaarden voor verlening van medewerking. Omdat het in deze gaat om de concrete uitwerking van de plannen, inclusief de landschappelijke inpassing van het bedrijf is de 'Hoe' vraag eerst van groot belang.

Bij de 'Hoe' vraag wordt de lagenbenadering toegepast. Hierbij gaan we van onder naar boven door de natuurlijke laag, laag van agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en de laag van beleving. Zie onderstaande figuur voor de lagenbenadering om de 'hoe'vraag te beantwoorden:

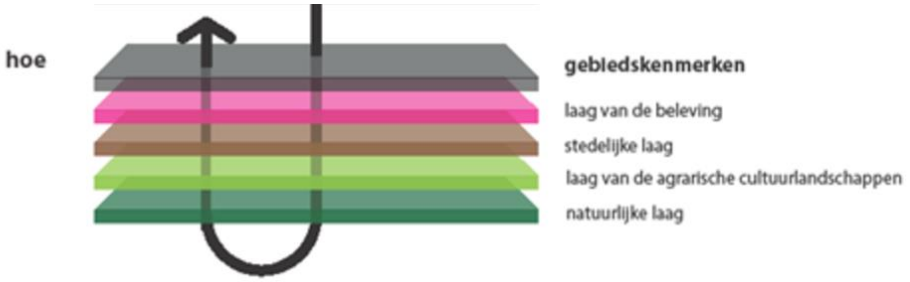

Op de volgende pagina zijn de vier lagen in figuur 3-4 in beeld gebracht voor de locatie Leiweg 7 te Steenwijkerwold. Wij behandelen de belangrijkste bevindingen per laag.

Natuurlijke laag
In figuur 3-4 op de volgende pagina is bovenaan de natuurlijke laag opgenomen. Hieruit blijkt dat de locatie is gelegen in een in cultuur gebracht laagveengebied. Dit zijn grote open gebieden met lange rechte kavels. Openheid wordt hier gezien als een kernkwaliteit van het gebied.

Laag van het agrarische cultuurlandschap
In figuur 3-4 op de volgende pagina is in het tweede kaartje van boven de laag van het agrarische cultuurlandschap in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de locatie is gelegen in een cultuurlandschap dat wordt omschreven als een laagveenontginning.

Stedelijke laag
In het derde kaart van figuur 3-4 is in beeld gebracht dat locatie buiten het stedelijk gebied is gelegen. De gebiedsarcering is 'verspreide bebouwing. Hiermee wordt bedoeld de verspreid liggende (boeren)erven. De provincie wil, zo blijkt uit de omgevingsvisie, dat ontwikkelingen die plaats vinden op erven bijdragen aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen. Daarnaast moet er een duidelijk onderscheid zijn tussen voorkant- achterkant van het erf en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats. Toegankelijkheid wordt erdoor verbeterd. Dit zijn belangrijke opgaven om mee te nemen in de landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het erf.

De provinciale weg ten zuiden van het plangebied wordt aangeduid als een gebiedsontsluitende weg. Het kanaal ten noorden van het plangebied wordt als zodanig aangeduid. Ten oosten van het plangebied ligt een bedrijventerrein.

Laag van de beleving
Wat opvalt in de laag van de beleving, zoals te zien in het onderste kaartje van figuur 3-4, is dat de locatie ligt in een gebied waar 'donkerte' is weergegeven als een te koesteren gebiedskwaliteit. Bij dit plan moet er specifiek aandacht zijn voor het behouden en liefst nog wat donkerder maken van het erf. Hiervoor is een specifieke paragraaf opgenomen, waarin beschreven wordt welke maatregelen op bedrijfsniveau worden genomen.

Figuur 3-4

Natuurlijke laag

Hoogveengebieden (in cultuur gebracht)
Hoogveenrestanten
Laagveengebieden (in cultuur gebracht)
Laagveenrestanten

Laag van het agrarische cultuurland-schap

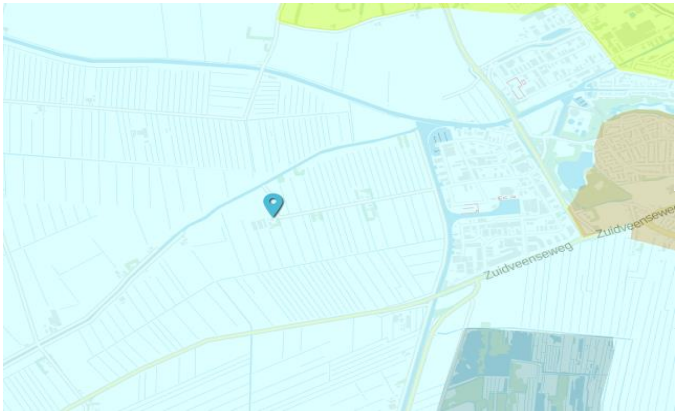

Hoogveenontginningen
Hoogveenrestanten
Kraggenlandschap
Laagveenontginningen
Veenkoloniaal landschap

Stedelijke laag

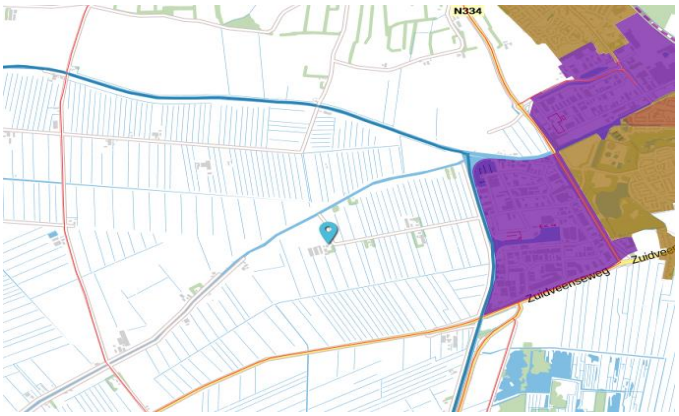

Bebouwingsschil 1900 -1955
Bedrijventerreinen
Historische centra, binnensteden
Verspreide bebouwing
Woonwijken 1955 - nu

Gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen
Informele trage netwerk
Kanalen en vaarten

Laag van de beleving

Donkerte

Conclusie
Na het doorlopen van de 'of', 'waar' en 'hoe' vragen kunnen wij concluderen dat de vergroting van het bouwvlak aan de Leiweg 7 passend is binnen het 'ontwikkelingsperspectief agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap'. Er zijn geen overige gebiedskenmerken die in de weg staan voor het vergroten van het bouwvlak. Wel moeten de initiatiefnemers ruimte voor deze ontwikkeling verdienen door te investeren in aanvullende kwaliteitsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit. In de toetsing van de plannen in de volgende paragraven gaan wij in op welke manier deze initiatiefnemers hier invulling aan geven.

3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel 2017
Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten van Overijssel de Omgevingsverordening 2017 vastgesteld. In de verordening zijn bindende regels vastgelegd op basis van de uitgangspunten van de Omgevingsvisie zoals in de vorige paragraaf omschreven. Daarnaast is er kaartmateriaal opgenomen waaraan de plannen moeten worden getoetst. Kaart en planregels worden in samenhang gelezen.

De provincie wil met de nieuwe verordening nadrukkelijker kunnen sturen op ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit. De provincie gaat uit van een Uitvoeringsmodel (OF, WAAR-, HOE- benadering), een vier-lagenbenadering en de bijbehorende Catalogus Gebiedskenmerken. Deze onderwerpen komen voornamen aan bod in de toelichting bij het bestemmingsplan. Wij beperken ons tot het feit dat de uitbreiding van een bestaande intensieve veehouderij mogelijk is in het provinciale beleid en dat deze locatie hiervoor geschikt is gezien het ontwikkelingsperspectief 'Agrarische ondernemen in het grootschalig landschap' zoals ook geconcludeerd in de vorige paragraaf. Het gaat in het kader van de verordening met name om de vraag 'Hoe' de ontwikkeling vorm te geven zodat wordt voldaan aan de eisen van: duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit. Hiervoor zijn in artikel 2.1 van de provinciale verordening een set aan regels gesteld. In de vorige paragraaf zijn wij uitgebreid ingegaan op met name de ruimtelijke kwaliteit en toepassing van het Uitvoeringsmodel. Om de 'hoe' vraag goed te beantwoorden wordt conform artikel 2.1.5 gebruik gemaakt van de Catalogus Gebiedskenmerken en het Werkboek Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

Uit het eerste beleidsstuk blijkt dat je middels een vier lagenbenadering moet kijken naar de bedrijfsontwikkeling. In voorgaande paragraaf hebben wij hier gevolg aan gegeven Hieruit volgt dat de locatie is gelegen in een grootschalig open agrarisch cultuurlandschap. De bebouwing in de polder is pas na verder ontwatering en verkaveling in de jaren na de oorlog tot stand gekomen. De laatste jaren hebben de bestaande bedrijven forse sprongen gemaakt in de schaalvergroting, andere bedrijven zijn gestopt en omgevormd naar woonfuncties. De toekomstige ontwikkeling en ambitie is gericht op verdere ontwikkeling van de agrarische bedrijven met oog voor de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Hierbij staat met name het beschermen van de openheid van het gebied centraal. De landschappelijke inpassing van het erf moet hier rekening mee houden.

In de provinciale verordening wordt onderscheid gemaakt tussen kleinschalige- en grootschalige ontwikkelingen in De Groene Ruimte. Feit is dat de locatie is gelegen in de groene ruimte en dat een agrarisch bedrijf hier thuis hoort. Er is in de verordening bewust geen definitief opgenomen van kleinschalige- of grootschalige ontwikkelingen.

De vergroting van het bouwvlak van 1,33 naar 2,53 hectare zien wij in dit bestemmingsplan als een 'grootschalige' ontwikkeling. Hiervoor gelden de basisinspanningen op basis van artikel 2.1.5 en moet het project bijdragen aan de rode draad doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit zoals omschreven in artikel 2.1.7. Hoe bij de uitbreiding van een agrarisch bouwperceel invulling aan het aspect duurzaamheid en sociale kwaliteit moet worden gegeven is uitgewerkt in de 'Handreiking Kwaliteitsimpuls agro en food'. Voor het aspect 'ruimtelijke kwaliteit' wordt aangesloten bij het 'Werkboek Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' Op beide stukken gaan wij in de volgende paragrafen nader op in.

3.2.3 Werkboek Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving en Catalogus gebiedskenmerken

Het werkboek Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) uit september 2010 is praktisch hulpmiddel voor de beoordeling van de mate van de ruimtelijke kwaliteitsimpuls per situatie. Deze situatie is afhankelijk van het type project, de schaal en de locatie van het voornemen.

Voor het bepalen van de hoogte van aanvullende kwaliteitsprestaties zijn drie variabelen te hanteren.

1. *is de ontwikkeling gebiedseigen of gebiedsvreemd?*

Uit de catalogus gebiedskenmerken en de uitgevoerde lagenbenadering op pg. 20 blijkt dat de locatie aan de Leiweg 7 is gelegen in een agrarisch cultuurlandschap in de vorm van een laagveenontginning. Dit is een grootschalig open agrarisch gebied. De uitbreiding van een agrarisch bouwvlak binnen dit gebied is gebiedseigen.

2. *Wat is de schaal van de ontwikkeling en de impact op de omgeving?*

Het huidige bouwvlak heeft een oppervlakte van 1,33 en de gewenste omvang heeft een schaal van 2,53 hectare. Dit betreft een vergroting van 1,2 hectare bouwvlak. Deze vergroting is noodzakelijk om ruimte te geven aan meer stalvloeroppervlakte, overdekte uitlopen langs bestaande en een nieuwe stal. Gezien het grootschalige landschap, ook wel omschreven als 'ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap' en de omschrijving hiervan zoals opgenomen in de provinciale Omgevingsvisie is de uitbreiding passend bij de schaal van de omgeving. Wel is de schaal groter dan de maat van 1,5 hectare zoals deze wordt genoemd op pg. 62 van de KGO. Voor uitbreidingen boven de 1,5 hectare wordt een robuustere landschappelijke inpassing voorgeschreven . Aanvullende kwaliteitsprestaties zijn afhankelijk van de gebiedskenmerken van een gebied.

Om de openheid van het gebied niet onnodig te verdichten en vanuit bedrijfsmatige overwegingen worden strategische landschappelijke versterkingen aangebracht om het contrast tussen het erf en de open ruimten te versterken. Hierdoor wordt de impact van de bedrijfsuitbreiding op de omgeving beperkt. Doordat er geen sprake is van een toename van dieraantallen is ook de impact op het woon- en leefklimaat beperkt. Hierover in hoofdstuk 4 later meer.

3. *Dient het initiatief een eigen belang of ook een maatschappelijk belang?*

De initiatiefnemer wil het bedrijf verduurzamen door enerzijds over te schakelen naar het 1 ster concept van de dierenbescherming. Hiervoor is meer stalruimte noodzakelijk en zijn overdekte uitlopen noodzakelijk om dezelfde aantallen dieren te kunnen houden als op dit

moment zijn vergund. Er is een maatschappelijke vraag naar duurzamer geproduceerd kalkoenenvlees met meer aandacht voor dierenwelzijn en gezondheid. De plannen van de ondernemer zijn hier op gericht. Daarnaast wil de ondernemer de energiebehoefte van het bedrijf grotendeels zelf invullen. Op twee huidige stallen zijn al grote hoeveelheden zonnepanelen aanwezig waarmee de ondernemer voor een deel in zijn energiebehoefte kan voorzien. Ook op de nieuwe en uit te breiden stallen is de ondernemer van plan zonnepanelen te leggen.

Naast het feit dat de ondernemer tegemoet wil komen aan de maatschappelijke wensen voor verdere verduurzaming van de dierenhouderij en energiebehoefte van het agrarische bedrijf is er ook een eigen belang te verdedigen. Door het aanboren van de nieuwe markt voor duurzamer '1 ster' vlees kan de ondernemer zijn toekomstperspectief vergroten. Hij kan zijn concurrentiepositie op de kalkoenenvleesmarkt verbeteren door het aanboren van deze 'niche' markt. Daarnaast kan hij door het opwekken van energie zijn energiekosten drukken en hier op de lange termijn kosten mee besparen.

3.2.4 Handreiking kwaliteitsimpuls agro en food 'een goede boer als buur'

De Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben op 28 februari 2017 besloten de handreiking 'Kwaliteitsimpuls agro en food' te hanteren bij het vooroverleg over grootschalige uitbreiding of nieuwvestiging van agrarische bedrijven. In overleg met de gemeente Steenwijk is besloten de handreiking ook voor dit project toe te passen aangezien wij hebben geconstateerd dat het hier gaat om een grootschalige uitbreiding. Weliswaar is de vergroting passend binnen de omgeving en gaat deze niet gepaard met de uitbreiding van het aantal dieren, door de schaalvergroting van 1,33 naar 2,53 hectare is er toch sprake van een 'grootschalige uitbreiding'.

In de handreiking zijn 18 inspirerende voorbeelden opgenomen waar de initiatiefnemers en adviseur kennis van hebben genomen. Met name zijn deze voorbeelden bestudeerd om een nadere invulling te formuleren aan de manier om kwaliteitswinst op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit in te vullen.

<u>Duurzaamheid</u>

Zoals besproken in subparagraaf 3.2.1 heeft de provincie vier ambities op het gebied van duurzaamheid opgesteld. Wij zullen nu kort bespreken of dit plan bijdraagt aan deze ambities waarbij ook is gekeken naar 17 factsheets met betrekking tot duurzaamheid zoals opgenomen in bijlage 2 van de Handreiking.

1. Een klimaatbestendig Overijssel

Met de voorspelde klimaatverandering is er meer behoefte aan een robuuster watersysteem. Het vasthouden van water op het eigen erf is een van de praktische maatregelen om hier invulling aan te geven. In de waterparagraaf in deze toelichting is aangegeven dat de initiatiefnemers een compenserende waterberging aan leggen om de toename aan verhard oppervlakte te compenseren.

2. Een duurzame energiehouding

De provincie heeft de ambitie om hernieuwbare energiebronnen te benutten en om energie efficiënter te gebruiken. De ondernemer heeft hierin in het verleden al forse stappen gezet op het agrarische bedrijf. Zoals te zien in naastgelegen luchtfoto van de bestaande situatie is er reeds op twee bestaande stallen en een loods een groot aantal zonnepanelen geïnstalleerd. De ondernemer voorziet met deze panelen in 65 procent van zijn energiebehoefte.

Figuur 3-5 Luchtfoto huidige situatie Leiweg 7

Een bestaande stal is voorzien van een zogenaamde 'warmtewisselaar'. Hiermee wordt warme lucht uit de stal gebruikt om inkomende koude lucht op te warmen. Hiermee wordt de energiebehoefte van het bedrijf verlaagd. De ondernemer is van plan om dit systeem ook te installeren op de nieuw te bouwen stal.

3. Kringlopen sluiten, ofwel: toegroeien naar een circulaire economie

De provincie wil ondernemers stimuleren zorgvuldig om te gaan met grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen. De agrarische sector kan hier een grote bijdrage aan leveren. In dit plan wordt hier in de huidige als in de gewenste situatie nadrukkelijk op in gezet. De kalkoenen worden deels gevoerd met tarwe geteeld op 46 hectare eigen grond rondom of in de nabije omgeving van het bedrijf.

4. Beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur

Zuinig ruimtegebruik is van het grootste belang voor het behoud van de openheid van het landschap. De vergroting van het bouwvlak voor dit bedrijf betreft een eindbeeld. De initiatiefnemers en gemeente willen dit proces graag eenmalig doorlopen. De vergroting naar 2,53 hectare is noodzakelijk om de gewenste verduurzaming van het bedrijf naar '1 ster' concept met overdekte uitlopen te kunnen realiseren. De stallen zijn evenwijdig aan elkaar gepositioneerd en op voldoende afstand van elkaar om overslag van brand te kunnen voorkomen. Daarnaast is hierbij gekeken naar de ventilatie van de stallen. De ventilatie verloopt via de zijgevels voor binnenkomende lucht, daarom kunnen ook vanuit dit aspect de stallen niet te dicht naast elkaar worden gebouwd. Omliggende gronden zijn in landbouwkundig gebruik door de initiatiefnemers. Onnodig beslag leggen op deze gronden beperkt de mogelijkheid om hier akkerbouwgewassen te kunnen telen, dus ook de ondernemers zijn gebaat bij een zuinig gebruik van ruimte.

Conclusie duurzaamheid Leiweg 7

De ondernemer zet sterk in op het verduurzamen van het bedrijf. Enerzijds door het om te schakelen naar een systeem dat voldoet aan '1 ster' van de dierenbescherming. Een systeem dat nog weinig toegepast wordt in de kalkoenenhouderij. Daarnaast wordt ingezet op het terugdringen van het energiegebruik door slimme energiebesparende maatregelen zoals warmtewisselaars. En wordt energie opgewekt door het toepassen van zonnepanelen.

Sociale kwaliteit

In de toelichting bij de provinciale verordening wordt gesteld dat met betrekking tot kwaliteitswinst die geboekt zou kunnen worden op het gebied van sociale kwaliteit kan gedacht worden aan de volgende vier punten. Wij zullen nu behandelen hoe hier in dit plan invulling aan is gegeven.

- Vroegtijdige dialoog met omwonenden over bedrijfsontwikkeling;

De initiatiefnemers in de persoon van dhr. M. Schrotenboer heeft in de voorbereiden fase van dit bestemmingsplan omliggende bedrijven en woningen bezocht om hen te informeren over zijn plannen tot bedrijfsuitbreiding. In onderstaande figuur is in beeld gebracht welke locaties in de omgeving zijn bezocht. De natuurlijke grens in het gebied is het kanaal, locaties ten noorden van het kanaal zijn niet bezocht. In bijlage 10 is een adressenlijst opgenomen van de bezochte adressen. Er is in een informele setting overlegd over de plannen van dhr. Schrotenboer, daarom is ook geen verslag gemaakt van de individuele bijeenkomsten. Deze dialoog is gericht geweest op het vroegtijdig informeren van de omwonenden die direct invloed kunnen ondervinden van de plannen.

Figuur 3-6 Luchtfoto met daarop aangegeven de bezochte omwonenden (oranje cirkels)

- Maatschappelijke wensen incorporeren in de bedrijfsvoering;

Zoals besproken streeft de ondernemer naar vergaande verduurzaming van zijn bedrijfsvoering. Belangrijke aspecten hiervan zijn de omschakeling naar het '1 ster concept' en het opwekken van duurzame energie met behulp van zonnepanelen. Dit zijn belangrijke maatschappelijke wensen om de veehouderij te verduurzamen.

- In harmonie met de omgeving ondernemen;

Zoals genoemd onder het eerste punt hebben de initiatiefnemers omwonenden in een vroeg stadium geïnformeerd over de plannen. Het doel hiervan is om de harmonie en de 'noaberschap' in de omgeving geen slachtoffer te laten worden van de plannen. De afgesproken landschappelijke inpassing van het te vergroten bouwvlak moet hier ook aan bijdragen. Daarnaast zal er geen sprake zijn van een toename in dieren en hiermee is ook het effect op het woon- en leefklimaat van omwonenden beperkt. Dit zal later in hoofdstuk 4 nader worden besproken.

- Versterken identiteit en recreatieve aantrekkelijkheid en toegankelijkheid.

Het betreft in deze een agrarisch landschap in een laagveenpolder. Het betreft ook een akkerbouw/pluimvee gebied met meerdere sterke bedrijven in de omgeving. Het vergroten van dit bedrijf versterkt de identiteit van dit gebied. Recreatief wordt het gebied met name beleefd vanaf het fietspad aan de zuidzijde van het kanaal. Om deze belevening niet te verstoren wordt ingezet op het terugbrengen van een oude bomenrij langs het kanaal. Tevens wordt het erf voorzien van een landschappelijke inpassing. Het doel hiervan is niet om het erf weg te stoppen maar wel om de te beleven openheid te benadrukken door het contrast tussen besloten erf en 'open' omliggende ruimte, te versterken.

Conclusie sociale kwaliteit

Omdat het in deze om een relatief 'grootschalige' ontwikkeling gaat in het buitengebied is er een dialoog gevoerd met omwonenden. De dialoog is gericht geweest op het informeel informeren van omwonenden. Dit vroegtijdig informeren is als positief ervaren door omwonenden die zijn opgenomen in de lijst van bijlage 10.

3.3 Regionaal beleid

Er is geen specifiek regionaal beleid dat in gaat op het plangebied.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Concept Omgevingsvisie Steenwijkerland

De gemeente Steenwijkerland heeft geen formeel vastgestelde structuurvisie voor het buitengebied op het moment van schrijven. In deze beleidstoets wordt gekeken naar het concept beleid zoals dat raadpleegbaar is. De gemeente Steenwijkerland anticipeert op de invoering van de Omgevingswet met de concept Omgevingsvisie Steenwijkerland.

De gemeente wil met de omgevingsvisie de omgevingskwaliteit naar een hoger plan tillen. Omgevingskwaliteit wordt gedefinieerd als de integrale kwaliteit van ruimtes; het gaat er niet alleen om hoe deze ruimtes eruitzien, maar ook waartoe en op welke manier ze functioneren, hoe ze gebruikt worden en hoe de (functies van de) ruimtes met elkaar samenhangen en bijdragen aan het beter functioneren van de samenleving. De gemeente geeft in de concept omgevingsvisie aan dat omgevingskwaliteit het centrale doel moet zijn van al het ruimtelijk handelen, zo ook bij de vergroting van dit agrarische bedrijf.

In de omgevingsvisie wordt ten aanzien van schaalvergroting in de landbouw het volgende geconstateerd: *"De ontwikkelingen van de agrarische sector zullen een stevig stempel drukken op het buitengebied. Het gaat om de ontwikkeling van grotere bedrijfsgebouwen, de behoefte aan meer ruimte voor verbreding en om de verandering van de erfinrichting, de inrichting van gebieden (verkaveling) en ontsluiting Grootschaligheid kan botsen met landschappelijke en recreatieve waarden. Toch moet er ruimte zijn voor de ontwikkeling van de agrarische sector. We willen vanuit waarden (geur, geluid, gezondheid, landschap) agrarische ontwikkelingen ruimte bieden. De verschillende landschapstypen hebben elk hun eigen draagvermogen. Dit draagvermogen bepaalt wat mogelijk is qua schaalvergroting. De mogelijkheid en de voorwaarden om door te groeien, worden gebiedsafhankelijk bepaald" (Gemeente Steenwijkerland).*

Dat de gemeente medewerking verleend in vergroting van dit agrarische bedrijf is passend binnen de uitgangspositie van het omgevingsbeleid. In deze toelichting zal worden aangetoond dat aan de voorwaarden om door te groeien kan worden voldaan.

3.4.2 Beleidsnotitie Bestemmingsplan Buitengebied Steenwijkerland

Op 27 maart 2012 is de beleidsnotitie buitengebied vastgesteld. In deze notitie is als uitgangspunt opgenomen dat ontwikkeling van de plattelandseconomie zoveel mogelijk ondersteunt dient te worden. Ontwikkeling van de plattelandseconomie is wenselijk, omdat dit onder meer bijdraagt aan sterke dorpen en vitale steden.

In de beleidsnotitie zijn belangrijke uitgangspunten genoemd voor het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied. Ook dit postzegelbestemmingsplan moet in lijn zijn met de opgestelde uitgangspunten. Wij beperken ons tot het beschouwen van enkele relevante uitgangspunten.

- Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het landschap behouden of versterkt worden (ja, mits-principe);

- Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zeker in het buitengebied, dienen bij te dragen aan de versterking en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Om het begrip ruimtelijke kwaliteit handen en voeten te geven wordt een notitie 'Ruimtelijke kwaliteit buitengebied' (RKB) opgesteld die in verband staat met het bestemmingsplan;

- De hoofdlijn voor het landbouwbeleid is gericht op het behouden en versterken van de economische positie en de maatschappelijke betekenis voor de kwaliteit van de omgeving. Hierbij is het beleid met name gericht op schaalvergroting, uitbreiding, verbreding en verdere professionalisering van de agrarische sector.

- De bedrijfsbebouwing dient te worden geconcentreerd binnen de aanduiding 'bouwvlak' die op de verbeelding van het bestemmingsplan is aangegeven;

- Bij uitbreiding van agrarische bedrijven sturen op ruimtelijke kwaliteit. Dit vraagt om ruimtelijke randvoorwaarden bij ontwikkelingen die effect hebben op de omgeving;

Op 3 maart 2016 is een conceptaanvraag ingediend bij de gemeente voor de beoordeling van de plannen naar aanleiding van bovenstaande uitgangspunten. De gemeente heeft met de regionale omgevingsdienst IJsselland de conceptplannen beoordeeld en geconcludeerd dat er onder voorwaarden meegewerkt kan worden aan de plannen. De investering in ruimtelijke kwaliteit is hiervan expliciet als belangrijk element genoemd. Naar aanleiding van het uitgebrachte advies van gemeente en omgevingsdienst is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld zoals bijgevoegd in bijlage 3. Dit plan is besproken tijdens een vooroverleg met de gemeentelijke stedenbouwkundige en vervolgens gewijzigd opgenomen in dit plan. Met de doorgevoerde wijzigingen voldoet het plan aan de eisen omtrent ruimtelijke kwaliteit die volgen uit de beleidsnotitie.

3.4.3 Welstandsnota

In de welstandsnota is het gemeentelijke welstandsbeleid vastgelegd. De locatie aan de Leiweg 7 is gelegen in het laagveenlandschap en nog specifieker in de inpoldering met Scheerwolde. De structuur van de inpoldering Scheerwolde wordt omschreven als:

"Het open polderlandschap is regelmatig verkaveld in lange stroken, in gebruik als weide- en akkerbouwgebied. Restanten van het oude kraggenlandschap zijn nog herkenbaar. De boerderijen zijn op regelmatige onderlinge afstand geplaatst: langs de polderwegen, het kanaal Beukers-Steenwijk, het Steenwijkerdiep en de N333. De erfbeplanting is overwegend een singel halfrond of begrenst de zijkant van de boerderij […] De bebouwing is overwegend met het woongedeelte haaks op de weg georiënteerd. De boerderijen volgen ook wel de verkavelingshoek. De zijde naar de weg is open. De bijgebouwen staan zoveel mogelijk op het erf, maar door de grotere schaal vallen de nieuwere bijgebouwen daar vaak buiten. De oudere boerderijen, onder andere enige stelpen uit de periode van voor de inpoldering, bevinden zich aan het Steenwijkerdiep'.

Het bedrijf aan de Leiweg 7 is voor de oorlog gebouw (1938) en het betreft dan ook een voormalige boerderij van Domeinen, zie onderstaande foto uit 2016 (figuur 3-7). Over dit type boerderijen staat het volgende in de welstandsnota, onderdeel 'inpoldering met Scheerwolde':

"In de jaren 1937-1938 heeft Domeinen 23 boerderijen in de polder gebouwd, onder te verdelen in verschillende subtypes. Deze ontginningsboerderijen worden gekenmerkt door hoge, steile zadeldaken, soms met wolfseind en soms met een houten topgevel. De boerderijen vertonen sterke gelijkenis met de boerderijen uit de Wieringermeer, ontworpen door dezelfde directie. Het schuurgedeelte heeft een gesloten dak. Op het woongedeelte komt sporadisch een dakkapel voor. Bij de boerderijen horen de zwarte schuren, de grootte gekoppeld aan het aantal hectares van het bedrijf. Het zijn half open schuren met de open zijde naar de boerderij gericht […] De bebouwing is overwegend met het woongedeelte haaks op de weg georiënteerd. De boerderijen volgen ook wel de verkavelingshoek. De zijde naar de weg is open. De bijgebouwen staan zoveel mogelijk op het erf, maar door de grotere schaal vallen de nieuwere bijgebouwen daar vaak buiten".

Figuur 3-7 Vooraanzicht bedrijfswoning Leiweg 7 te Steenwijkerwold

In dit geval gaat het om bouwplannen (verlengen bestaande stallen, nieuwe stal en plaatsen loods) op ruime afstand van de oorspronkelijke boerderij zoals te zien in figuur 2-2 en bijlage 2. Door de bestaande stallen te verlengen en de nieuwe stal evenwijdig aan de bestaande stallen te plaatsen wordt aangesloten bij de bebouwingskarakteristiek van het huidige gebied. De stallen staan in de verkavelingsrichting en op het achtererf van het bedrijf. Het huidige bedrijf mist een landschappelijke kader, door een zorgvuldige landschappelijke inpassing kan dit worden hersteld. Ten aanzien van detaillering en materiaalgebruik wordt aangesloten bij de huidige situatie. Het plan is hiermee in lijn met de welstandsnota. De daadwerkelijke gebouwen en het kleur- en materiaalgebruik zal worden getoetst door de welstandscommissie in het kader van de omgevingsvergunning voor het onderdeel bouw.

3.5 Randvoorwaarden van het beleid

Het planvoornemen tot vergroting van het bouwvlak past niet binnen de beheersverordening. Het plan betreft een nieuwe ontwikkeling waar in de beheersverordening geen ruimte voor is. Mede gezien het conserverende karakter. Het plan past onder voorwaarden wel binnen het provinciale en gemeentelijke beleid. Een belangrijke voorwaarde om medewerking te verlenen is de kwaliteitsimpuls in de ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit van het plan. Op de ruimtelijke kwaliteit van dit plan zal in het volgende hoofdstuk worden ingegaan. Het aspect duurzaamheid en sociale kwaliteit is besproken in paragraaf 3.2.4.

Hoofdstuk 4 Milieuhygiënische en planologische aspecten

4.1 Invloeden omgeving op het plangebied en vice versa

De uitbreiding van dit agrarische bedrijf met intensieve veehouderij en akkerbouw activiteiten heeft invloed op de omgeving. De omgeving bestaat uit agrarisch gebied met hoofdzakelijk agrarische bedrijven en enkele woonbestemmingen (voormalige agrarische bedrijven). In dit hoofdstuk onderzoeken we de belangrijkste milieu hygiënische en planologische effecten van de bedrijfsuitbreiding.

4.2 Milieueffectrapportgage

Milieueffectrapportage is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer (Wm) en in het Besluit m.e.r. De Wm is een kaderwet waarin de uitgangspunten van het milieubeleid staan beschreven. In het Besluit m.e.r. staat wanneer een m.e.r. moet worden toegepast. Het besluit bevat bijlagen waaronder de C- en D-lijst. Door middel van deze lijsten kan bij het opstellen van een ruimtelijk plan worden beoordeeld of het plan een ontwikkeling omvat die een m.e.r.-(beoordelings)plicht kent. Overigens moet daarnaast worden bezien of een ruimtelijke ontwikkeling aanzienlijk milieueffecten kan hebben, waarbij naast de drempelwaarden ook de omstandigheden ter plaatse worden betrokken. Dit in verband met het arrest van het Hof van Justitie van de EU van 15 oktober 2009 (C-225/08).

Bij een m.e.r.-plicht dient een milieueffectrapportage gemaakt te worden en bij een m.e.r.-beoordelingsplicht dient een afweging te worden gemaakt door het bevoegd gezag of een m.e.r.-procedure moet worden opgestart.

4.2.1 Onderzoek

Onderhavige ontwikkeling betreft een bouwvak vergroting voor om het bestaande bedrijf te kunnen verduurzamen en om te schakelen naar het 1 ster concept van de dierenbescherming. In de vergunde als in de gewenste situatie kunnen op het bedrijf 39.000 vleeskalkoenen worden gehouden. De aanpassing van het bouwvlak betreft een wijziging en oprichting van een bedrijf voor in totaal minder dan 40.000 stuks pluimvee. Daarom is voor de bedrijfsaanpassing ingevolge het Besluit milieueffectrapportage van 1994 een plan-MER niet verplicht.

Daarnaast gelden er geen andere redenen die het opstellen van een plan-MER noodzakelijk maken. Zo is het plan gelegen op ruime afstand van Natura 2000-gebieden, waardoor areaalverlies, versnippering, verstoring en verandering van de waterhuishouding op voorhand zijn uit te sluiten. Voor wat betreft stikstofdepositie op de Natura 2000 geldt dat op 1 december 2015 een vergunning zoals bedoeld in artikel 2.7 lid 2 van de Wetnatuurbescherming is verleend met het kernmerk: 2015/0366276. In deze vergunning is gebruik gemaakt van ontwikkelingsruimte in het kader van de Programmatische aanpak stikstof (PAS). Voor dit programma is per Natura-2000 gebied een passende beoordeling gemaakt. Er is geen reden om voor dit project afzonderlijk nog een passende beoordeling te maken.

4.2.2 conclusie

Aangezien er sprake is van een bedrijf met 39.000 stuks pluimvee (vleeskalkoenen) wordt de grens van categorie D.14 (40.000 stuks pluimvee) in bijlage 1 bij het Besluit-m.e.r. niet overschreden. Er is ook geen reden om een passende beoordeling op te stellen omdat dit

al is gedaan in het kader van de PAS. Er zal geen planMER worden opgesteld en geen uitgebreide m.e.r.-procedure worden doorlopen. Wel worden de milieugevolgen van de bedrijfsuitbreiding uitgebreid in beeld gebracht in de volgende paragrafen.

4.2 Flora en fauna

De iniatiefnemers zijn voornemens een bestaand agrarisch bouwvlak te vergroten om de verdere ontwikkeling van het bedrijf te faciliteren. Daarvoor is een inrichtingsschets opgesteld zoals bijgevoegd in bijlage 3. Ter plaatse van de nieuwe stal H is een bestaande sloot gelegen, deze dient te worden gedempt om voldoende ruimte te krijgen voor het realiseren van de stal. Het vergroten van het bouwvlak is in het kader van de Wet natuurbescherming aan te duiden als een 'handeling', meer specifiek als 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Er is onderzoek gedaan naar de effecten op gebieden en op soorten. Hiervoor is onder andere door een ecoloog een veldbezoek afgelegd. In deze paragraaf presenteren wij de uitkomsten van de uitgevoerde (bureau)onderzoeken

4.2.1 Gebiedsbescherming

Nationaal Natuurnetwerk (NNN)

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft in 1990 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Op initiatief van het Rijk is de afgelopen jaren nogmaals gekeken naar de doelstelling voor de EHS, met name het areaal nieuw te realiseren natuur is nogmaals goed tegen het licht gehouden. Ook is de naamgeving gewijzigd in Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Op 3 juli 2013 hebben Provinciale Staten de Actualisatie Omgevingsvisie vastgesteld (PS/2013/412). Daarmee staat ook de herbegrenzing van de EHS vast. De EHS maakt onderdeel uit van de Zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW). Met de ONW-gebieden buiten de EHS wordt ruimte gecreëerd voor economische ontwikkelingen zoals de landbouw, recreatie en natuurgebonden woon- en werklocaties (bijvoorbeeld nieuwe landgoederen). De Zone Ondernemen met Natuur en Water is globaal begrensd. De EHS is op perceelsniveau begrensd. Zoals uit figuur 4-1 blijkt ligt het plangebied (rode pijl) niet in de EHS. De afstand tot het meest dichtbij gelegen gebied is 1,4 kilometer. Effecten van de bouw- als gebruiksfase van het project kunnen dan ook worden uitgesloten.

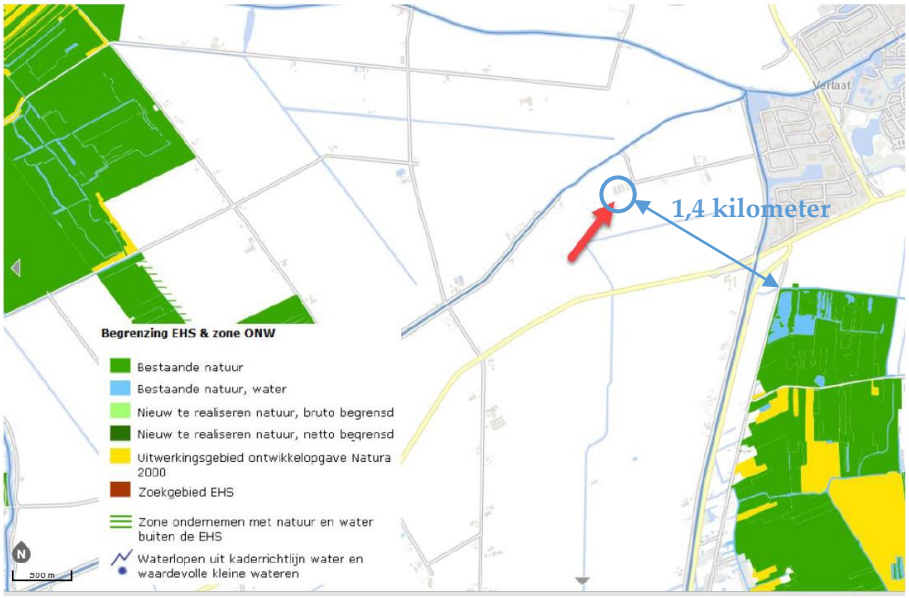

Figuur 4-1 Ligging van het plangebied nabij het NatuurNetwerk Nederland / EHS (Bron: Atlas van Overijssel)

Nationale Landschappen

Nederland kent twintig Nationale Landschappen. De Nationale Landschappen worden gekenmerkt door een bijzondere samenhang tussen landschapselementen als natuur, relief, grondgebruik en bebouwing. Nationale Landschappen worden beschermd op grond van hun archeologisch of cultuurhistorisch waardevolle eigenschappen. In de provincie Overijssel liggen twee Nationale Landschappen, namelijk de IJsseldelta en Noordoost-Twente. Het bedrijf is niet gelegen in deze landschappen, effecten op deze Nationale landschappen kunnen dan ook bij voorbaat worden uitgesloten.

Natuurbeschermingswetgebieden

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die gericht is op gebiedsbescherming. Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht, welke het wettelijk kader is voor;

- het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan
- ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats
- de wilde flora en fauna (PbEG 1992, L 206)
- richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement: het behoud van de vogelstand
- diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) maakt ook onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. De PAS steunt op twee pijlers om de doelen van Natura 2000-gebieden zeker te stellen, daling van stikstofdepositie en ecologische herstelmaatregelen. Een deel van

de daling mag worden gebruikt voor nieuwe economische activiteiten. De volgende twee basisprincipes vormen de basis van de PAS:

- Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron.
- Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.

Vrijwel elke veehouderij dient te beschikken over een vergunning Wet natuurbescherming. Het bevoegd gezag hiervoor is de provincie waarin het bedrijf is gelegen. Om de stikstofdepositie op de omliggende natuur te kunnen berekenen is sinds 1 juli 2015 het rekenprogramma Aerius calculator beschikbaar. Op basis van de gegevens van de dierverblijven, zoals het huisvestingssysteem, de ventilatie en het aantal dieren, wordt de stikstofdepositie op de omliggende natuur bepaald.

Het dichtstbijzijnde natuurbeschermingswetgebied is op ca. 1,4 kilometer afstand van het bedrijf gelegen en is aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Het betreft het natuurgebied Weerribben van 3.346 hectare. Het gebied Weerribben is een ten dele vergraven veengebied in de kop van Overijssel. Het bestaat uit uitgeveende trekgaten, onvergraven legakkers van wisselende breedte, grotere percelen niet-vergraven veen, verlandend water, trilveen rietlanden, graslanden, ruigteterreinen en moerasbossen. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Mede door de betrekkelijk late vervening weerspiegelen ze nog veel van de oorspronkelijke gebiedsopbouw. Het huidige landschap met een karakteristiek patroon van petgaten en legakkers is ontstaan door het afgraven van veen voor de turfwinning (Synbiosys.alterra).

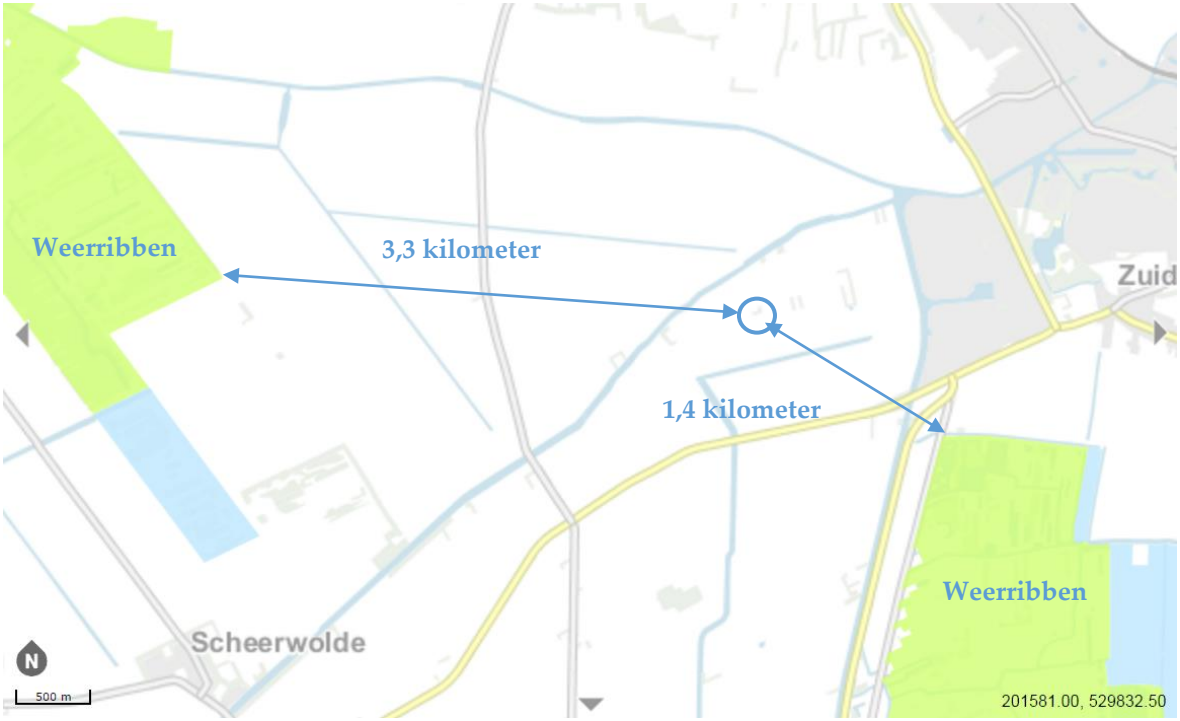

Figuur 4-2 Uitsnede Aerius en afstand van het plangebied naar het Natura 2000 gebied Lieftinghsbroek (O = bedrijfslocatie)

Bepaalde habitattypen in het gebied Weerribben zijn gevoelig voor de vermestende en verzurende gevolgen van stikstofdepositie. Stikstofdepositie die deels afkomstig is van omliggende agrarische bedrijven. De kritische depositiewaarde van de habitattypen zijn overschreden in het gebied. Er is daarom in het kader van de Programmatische aanpak stikstof een vergunning aangevraagd bij de provincie Overijssel om ontwikkelruimte te mogen gebruiken voor de bedrijfsuitbreiding.

In de gewenste situatie blijft de ammoniakemissie van het bedrijf gelijk op 26,52 ton NH3/jaar. Door het bouwen van een nieuwe stal en het verlengen van twee bestaande stallen worden emissiepunten verlegd. Om te berekenen of dit effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000 gebieden is een Aerius berekening gemaakt van de gewenste situatie. Uit deze berekening blijkt dat de gewenste situatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie van 9,34 naar 10,10 mol/hectare/jaar) op het gebied Weerribben. Op andere omliggende gebieden is er ook sprake van een beperktere toename. Op 7 juli 2015 is een aanvraag ingediend voor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. Op 1 december 2015 is door de provincie Overijssel een vergunning verleend voor onbepaalde tijd voor de gewenste situatie (kenmerk 2015/0366276).

Het programma aanpak stikstof 2015-2021 is passend beoordeeld. De passende beoordeling bestaat uit een generiek deel (bronmaatregelen, monitoring, etc.) en uit gebiedsanalyses. Voor elk Natura 2000-gebied, dat in het programma is opgenomen, is zo'n gebiedsanalyse opgesteld. De gebiedsanalyses vormen de ecologische onderbouwing dat met het programma de stikstofgevoelige Natura 2000 doelstellingen (op termijn) gerealiseerd kunnen worden. Bovendien blijkt hieruit dat dit samen kan gaan met ontwikkelingsruimte voor economische ontwikkelingen. In de gebiedsanalyses is verzekerd dat door de uitvoering vaneen gebalanceerd en robuust pakket aan herstelmaatregelen, er in de 1e programma periode geen verslechtering optreedt van alle stikstofgevoelige habitattypen en habitats van soorten. Bij deze beoordeling is uitgegaan van de achtergrondwaarde van 2014. In deze achtergrondwaarde zijn alle voor de aanvang van het programma feitelijke emissies verdisconteerd, zoals blijkt uit de grootschalige concentratie en depositiekaarten Nederland (GCN en GDN).

In het kader van de vergunningprocedure is ontwikkelingsruimte uit de PAS toegekend voor dit project. Significant negatieve effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelstelling van omliggende Natura 2000 zoals de Weerribben kunnen met de verleende vergunning worden uitgesloten.

Wet ammoniak en veehouderij

Binnen de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) zijn zeer kwetsbare gebieden aangewezen als voor verzuring gevoelig. Kwetsbare gebieden zijn voor een activiteit van belang wanneer zij binnen 250 meter van de locatie zijn gelegen. De meest dichtbij gelegen Wav gebieden liggen aan de ten noorden en oosten van het plangebied zoals aangeduid met een blauwe cirkel in figuur 4-3. Het betreft ongeveer een afstand van 3,6 en 4,1 kilometer tot deze gebieden. De locatie aan de ligt ook niet binnen een zogenaamd buffergebied van 250 meter rondom de Wav gebieden. De Wet ammoniak en veehouderij staat gezien deze afstand daarom niet in de weg voor de uitbreiding van het bouwvlak.

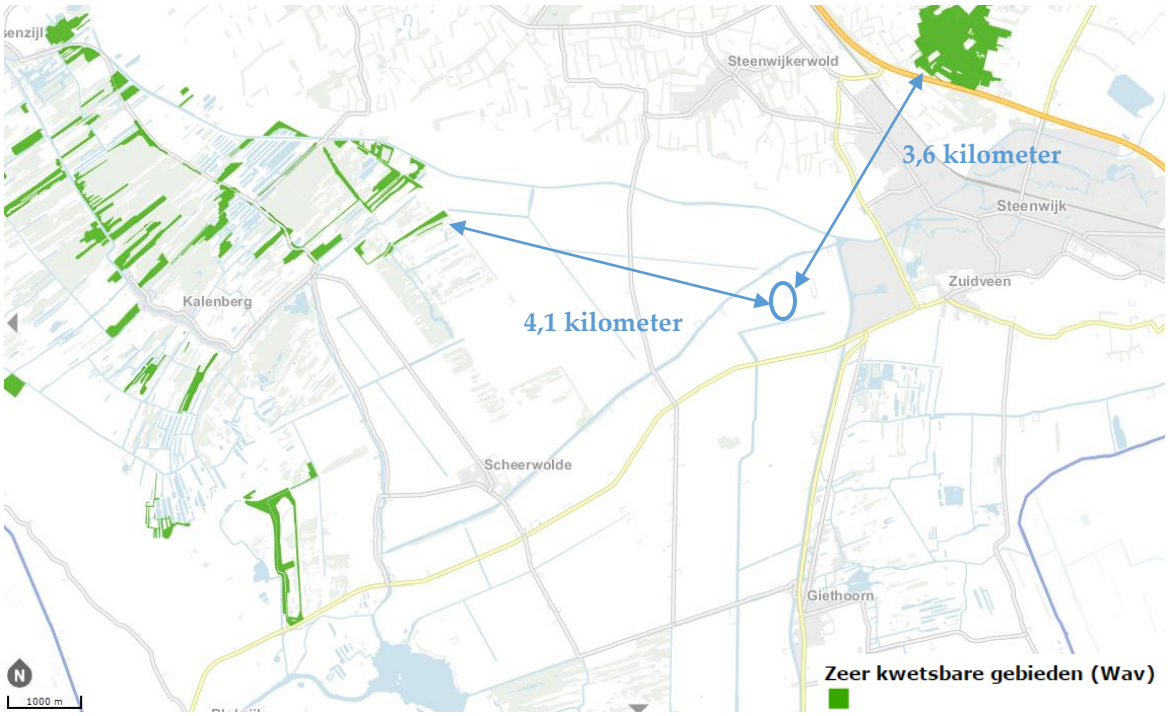

Figuur 4-3 Wet ammoniak en veehouderij gebieden, O = plangebied (Atlas van Overijssel)

4.2.2 Soortbescherming

Bij een 'handeling' brengt de WNb een aantal verplichtingen met zich mee ten aanzien van mogelijk aanwezige planten en dieren. Zo rust bij de initiatiefnemer de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde 'handeling' geen streng beschermde soorten worden verstoord, of om een ontheffing aan te vragen bij de provincie en te verkrijgen alvorens verstorende activiteiten mogen plaatsvinden. Om na te gaan of de 'handeling' een negatief effect heeft op eventueel aanwezige streng beschermde soorten, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan uitgevoerd door een ecologisch bureau.

In opdracht van de gemeente is een QuickScan Flora en Fauna opgesteld door een gespecialiseerd ecologisch adviesbureau, zie bijlage 5. De QuickScan bestaat uit een veldonderzoek en voorbereidende bureauonderzoeken. De ecoloog Albert Fopma van *Fopma NatuurAdvies* heeft op 25 april 2017 het plangebied geïnspecteerd. Er is gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten. Het ecologisch bureau concludeert het volgende:

"Als de werkzaamheden conform de in paragraaf 5.1 gestelde voorwaarde worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op broedvogels voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing noodzakelijk" (Fopma Natuuradvies, 2017, p.18).

In paragraaf 5.1 van het ecologisch rapport is het volgende advies opgenomen:

"Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijk maken voor het broedseizoen (globale richtlijn 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten" (Fopma Natuuradvies, 2017, p.15).

In paragraaf 5.2 van het ecologisch rapport is het volgende opgenomen:

"Er zijn in de sloot geen amfibieën (incl. eieren en larven) of vissen aangetroffen. Ondanks dat adviseren wij wel om uit voorzorg eerst de nieuwe sloot te graven en het dempen in de richting van de blijvende sloot uit te voeren" (Fopma Natuuradvies, 2017, p.15).

In de onderstaande tabel zijn de conclusies van de ecoloog opgenomen:

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee, mits	Nee	Zie paragraaf 5.1.
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2. (voorzorg)
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2. (voorzorg)
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-
Vaatplanten		Nee	nee	nee	-

Tabel 4-1 Uitkomsten Quick Scan Flora en Fauna Leiweg 7

4.2.3 Conclusie Flora en Fauna

Ter plaatste van het plangebied zijn geen soorten aanwezig zijn die in de weg staan voor het realiseren van het voornemen. Wel moet er rekening worden gehouden met diverse soorten bij het plannen van de bouwwerkzaamheden en bij het vergraven van de sloot, conform de adviezen van de ecoloog.

4.3 Bodem, landschap, archeologie en cultuurhistorie

4.3.1 Bodem

Door archeologische specialisten van KSP Archeologie is een uitgebreide deskresearch uitgevoerd naar de ondergrond van het plangebied. Specifiek hebben zij gekeken naar het te vergroten bouwvlak en de aan te leggen compenserende waterberging. In bijlage 4 is de rapportage van de deskresearch opgenomen. In bijlage 2 bij dit rapport is onderstaande bodemkaart opgenomen. Hieruit blijkt dat de locatie is gelegen op een ondergrond van madeveengronden op zand (aVz) en deels op gooreerdgronden (pZn21).

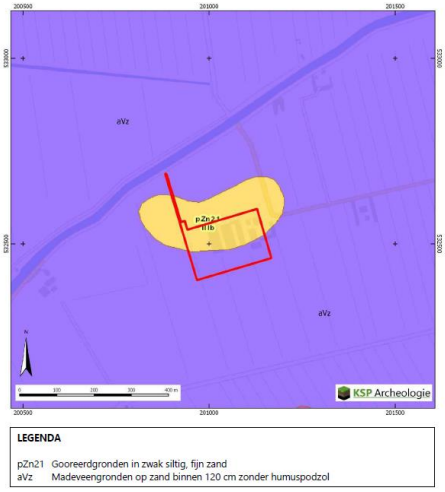

Figuur 4-4 Bodemkaart plangebied

Het plangebied is gelegen in een laagveenontginningsgebied waar het veen grotendeels is ontgonnen. Omdat de veenlaag in het gebied relatief dun is en plaatselijk zelfs afwezig, is op het Actueel Hoogte-bestand van Nederland (AHN) het onderliggende dekzandreliëf zichtbaar. Wel moet er rekening mee worden gehouden dat het oorspronkelijke reliëf enigszins is gemaskeerd door de afdekking met veen. Op het AHN-kaartbeeld is te zien dat sprake is van een dekzandvlakte waarbinnen kleine dekzandkopjes en welvingen aanwezig zijn (Figuur 4-8). Binnen het onderzoeksgebied zijn op basis van het AHN geen zichtbare dekzandkopjes aanwezig. Ter plaatse van het huidige erf kan een dekzandkopje aanwezig zijn maar hier is het oorspronkelijke reliëf niet meer aanwezig vanwege de bebouwing. Het maaiveldniveau ter plaatse van het erf ligt ca. een halve meter hoger dan de omgeving op ca. 0,8 – 0,9 -NAP. Daarbuiten ligt het maaiveldniveau op gemiddeld 1,2 – 1,4 m -NAP. Ter plaatse van de dekzandkopjes ligt het maaiveld weer een halve meter hoger op ca. 0,8 – 0,9 m -NAP (*KSP Archeologie*).

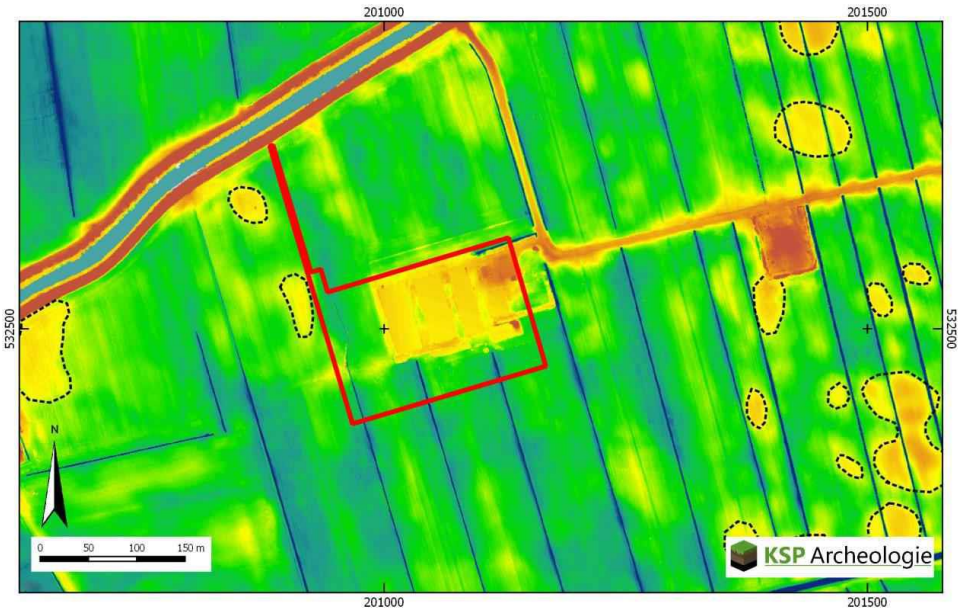

Figuur 4-5 Hoogtekaart plangebied met daarop aangegeven de dekzandkopjes

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in geval van ruimtelijke ontwikkelingen te worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

De initiatiefnemer en zijn familie drijven deze inrichting vanaf de Tweede Wereldoorlog, de gronden ter plaatse van de bouwplannen zijn zover zij weten altijd in landbouwkundig gebruik geweest. Er is geen sprake geweest van een potentieel bodembedreigende activiteit in het verleden zoals het plaatsen en gebruiken van een dieselolietank op deze locaties.

Door het onderzoeksbureau KSP is onderzocht of er bodemverontreiniging te verwachten is op het perceel gezien het historische gebruik. Zij concluderen hierover op pg 13 in het onderzoeksrapport zoals opgenomen in bijlage 4 het volgende:

"Om het veenwinningsgebied weer in gebruik te kunnen nemen als landbouwgrond zijn polders aange-legd en is gebied drooggemalen. Het onderzoeksgebied ligt in de polder Halfweg (genoemd naar het ten zuidwesten gelegen buurtschap Halfweg) die in 1934 is gerealiseerd (CultGIS). Vervolgens is de Leiweg aangelegd met een aantal boerderijen erlangs waaronder de boerderij in het onderzoeksgebied (Figuur 9). De grote stallen zijn in het begin van de jaren '70 gebouwd (bron: Basisregistratie Adressen en Gebouwen). Vermoedelijk heeft bij de bouw van het erf egalisatie plaatsgevonden en is grond opgebracht (www.ahn.nl, zie Figuur 11). De laatste toevoegingen zijn twee kleinere schuren vlakbij het woonhuis uit de periode 2010 – 2013.

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen bodemverontreinigingen, saneringen of ondergrondse olietanks, benzinepompinstallaties en dergelijke bekend waardoor archeologische resten mogelijk verloren zijn gegaan (www.bodemloket.nl)" (KSP Archeologie, 2017).

Op basis van artikel 8 tweede lid onder c van de Woningwet zijn gemeente verplichten om in de bouwverordening voorschriften op te nemen voor het tegengaan van bouwen op een verontreinigde bodem. De gemeentelijke bouwverordening (17-4-2012) geeft een afwegingskader met betrekking tot het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond. In artikel 2.4.1 van de bouwverordening is een verbodsbepaling opgenomen voor het bouwen op verontreinigde bodem. Hierin is bepaald dat op een bodem die zodanig is verontreinigd dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers niet mag worden gebouwd, voorzover dat betrekking heeft op een bouwwerk:

a. Waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven;
b. Voor het bouwen waarvan een reguliere bouwvergunning is vereist; en
c.
    a. Dat de grond raakt of
    b. Waarvan het bestaande, niet wederrechterlijke gebruik niet wordt gehandhaafd.

In de toelichting van artikel 2.4.1 in de gemeentelijke bouwverordening staat het volgende:

"Het doel van de voorschriften is dat niet wordt gebouwd op een bodem die dusdanig verontreinigd is, dat hierdoor gevaar voor de gezondheid van personen ontstaat.

Wat verstaan moet worden onder 'bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven' wordt in de Memorie van toelichting bij de Wet tot wijziging van de Woningwet inzake het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond (TK 1995-1996, 24 809, nr. 3) nader omschreven. Het betreft hier bouwwerken waarin dagelijks gedurende enige tijd dezelfde mensen verblijven, bijvoorbeeld om te werken of onderwijs te geven of te genieten. Bij 'enige tijd' moet gedacht worden aan een verblijfsduur van twee of meer uren per (werk)dag. Het gaat dus niet om een enkele keer twee of meer uren, maar om een meer structureel (over een langere periode dan één dag) twee of meer uren verblijven van dezelfde mensen in het gebouw.

Gebouwen voor het opslaan van materialen of goederen, voor het telen of kweken van land- en tuinbouw producten evenals gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, zoals elektriciteitshuisjes en gebouwen voor de waterhuishouding of -zuivering, worden in de Memorie van toelichting genoemd als voorbeelden van bouwwerken waarin niet voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen verblijven. De omstandigheid dat in deze bouwwerken wel eens mensen aanwezig zijn, bijvoorbeeld voor het verrichten van over het algemeen kort durende werkzaamheden, zoals onderhoudswerkzaamheden, maakt die gebouwen nog niet tot gebouwen die feitelijk zijn bestemd voor het verblijven van mensen".

In onderhavig geval gaat het om het toevoegen van een stal, een loods en het verlengen van twee stallen in het kader van de akkerbouw/veehouderij tak op het bedrijf. Binnen deze bebouwing zullen in de beoogde situatie geen mensen (werknemers) langer dan twee uren per dag werkzaam zijn. Er is onderzoek gedaan naar de vraag of er mogelijk aanleidingen zouden kunnen zijn om bodemverontreiniging ter plaatse van het te vergroten bouwvlak zijn te verwachten. Door KSP Archeologie wordt geconcludeerd dat er geen aanleidingen zijn om bodemverontreiniging te verwachten gezien het historische gebruik als akkerland/weidegrond. Hetgeen ook door de drijvers van de inrichting en hun kennis over het plangebied wordt bevestigd.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek door KSP Archeologie is een (verkennend) bodemonderzoek niet noodzakelijk geacht in het kader van de bestemmingsplan procedure. Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk zullen de plannen wederom worden getoetst aan de gemeentelijke bouwverordening. Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de vaststelling van dit plan.

4.3.2 Landschap

Overijssel bestaat voornamelijk uit een dekzandcomplex dat afloopt van oost naar west. Een paar noord-zuid georiënteerde stuwwallen doorsnijden het dekzand. Het is een van oudsher bij tijd en wijle heel nat landschap waar het water maar moeilijk uit weg kon. Hier heeft zich hoogveen ontwikkeld. In het westen loopt dit landschapstype tot aan de kustlijn van de voormalige Zuiderzee, waar in de delta van IJssel, Vecht en Zwarte Water kleicomplexen en laagveengebieden zijn ontstaan. De zoetwaterdelta met de laagveenmoerassen is (nationaal en internationaal gezien) het meest bijzondere deel in deze laag en vraagt nadrukkelijk aandacht. Vanouds bestaat er in deze laag een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem; het watersysteem maakt in essentie één grote beweging van de brongebieden (op de flanken van de stuwwallen), naar de beken en weteringen (in de zandgebieden), naar Vecht en Zwarte Water en tenslotte naar de IJssel en de Randmeren. Dit proces heeft in Overijssel geleid tot een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Vervolgens heeft dit natuurlijke landschap plek en betekenis gekregen in

het menselijk occupatieproces. Het natuurlijk landschap vormt daarmee de basis voor het gehele grondgebied van de provincie.

Vanaf de Bronstijd tot in de Middeleeuwen is het plangebied onderdeel van een uitgestrekt veengebied dat ongeschikt was voor bewoning. Vanaf de Late Middeleeuwen wordt het gebied ontgonnen. Het laagveengebied waar het plangebied in ligt, werd gebruikt als hooiland en veenwinningsgebied. Uit historisch kaartmateriaal uit het einde van de 19e en begin 20e eeuw blijkt dat het onderzoeksgebied onderdeel is geweest van grootschalige veenwinning. Vanwege de ligging in het laagveengebied dat werd gebruikt als hooiland en voor de veenwinning worden in het onderzoeksgebied geen bewonings-resten uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd verwacht. Bovendien zal door de veenwinning grootschalige verstoring van het (archeologische) bodemarchief hebben plaatsgevonden. Om het veenwinningsgebied weer in gebruik te kunnen nemen als landbouwgrond, is het gebied in het begin van de 20e eeuw ingepolderd. Toen is ook de huidige boerderij binnen het onderzoeksgebied gebouwd (*KSP Archeologie*).

In onderstaande foto's is het aanzicht van de huidige situatie opgenomen, hieruit blijkt dat het oorspronkelijke akkerbouwbedrijf goed landschappelijk is ingepast maar dat rond de later opgerichte pluimveestallen een landschappelijk kader ontbreekt.

Figuur 4-6 Aanzicht op het bedrijf vanaf de Leiweg, goed te zien is de dierenweide en de voorgevel van de pluimveestallen (Foto genomen op: 6 juni 2016)

Figuur 4-7 Aanzicht op het bedrijf vanaf het fietspad aan de zuidzijde van het Steenwijkerdiep, goed te zien is hoogopgaande beplanting rondom de bedrijfswoning en de drie pluimveestallen (Foto genomen op: 6 juni 2016)

Figuur 4-8 Aanzicht op het bedrijf vanaf het fietspad aan de zuidzijde van het Steenwijkerdiep, goed te zien zijn met name de twee meest recente en hoogste pluimveestallen (Foto genomen op: 6 juni 2016)

In bijlage 3 is het uitgebreide landschappelijke inpassingsplan opgenomen. Hierin wordt ingegaan op de abiotische omstandigheden, het provinciale en gemeentelijke beleid en de wensen van de ondernemer gezien zijn bedrijfsvoering. Op basis hiervan wordt in het landschappelijke inpassingsplan gekomen tot de volgende inrichtingseisen:

1. De lucht voor de stallen komt via de zijgevels naar binnen. Om ziekteverspreiding te voorkomen zijn stroken beplanting langs de zijgevels van de stallen uitgesloten.
2. Het erf aan de Leiweg 7 wordt door anderen vooral beleefd op het fietspad langs het kanaal ten noorden van de locatie en vanaf de provinciale weg ten zuiden van de locatie. De leiweg 7 is een bestemmingsweg en bovendien is het erf aan deze zijde ruim ingepast.
3. Het gaat om een vrij nat gebied met matig voedselrijke bodem.
4. Het huidige sortiment op het bedrijfskavel omvat: zomereik, paardenkastanje, elzen, essen, beuken.

Op basis van deze inrichtingseisen voor de landschappelijke inpassing van het bedrijfskavel is in overleg met de gemeente gekomen tot het voorstel voor de landschappelijke inpassing van het perceel:

Figuur 4-9 Voorstel landschappelijke inpassing (bovenaanzicht), in licht groen zijn de twee nieuwe landschappelijke elementen weergegeven

4.3.3 Archeologie

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Deze bescherming is in Nederland wettelijk verankerd in de Erfgoedwet. Op basis van deze wet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. In het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de Monumentenwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn zodat, waar nodig, die waarden veilig gesteld kunnen worden en/of het initiatief aangepast kan worden.

In de vigerende beheersverordening is een zonering van het archeologiebeleid opgenomen. Hieruit blijkt dat er ter plekke van de nieuw te bouwen stal er sprake is van een 'hoge archeologische verwachtingswaarde'. Deze verwachtingswaarde is niet specifiek voor het plangebied maar in de gehele polder opgenomen. Hiervoor is in de regels bepaalt dat er archeologisch onderzoek noodzakelijk is als er buiten de bebouwde kom een bouwwerk wordt opgericht groter dan 2.500 m^2.

<u>*Onderzoek*</u>

In het kader van deze ruimtelijke procedure is in overleg met de gemeente besloten een uitgebreid archeologisch bureauonderzoek uit te laten voeren voor het plangebied. Door archeologen van KSP Archeologie is onderzoek gedaan om een meer gespecificeerde archeologische verwachting voor het onderzoeksgebied te krijgen. De bevindingen van het archeologisch bureau zijn opgenomen in bijlage 4. In figuur 4-10 is het onderzoeksgebied weergegeven. Doordat er niet alleen gegraven wordt in het kader van de te realiseren gebouwen maar ook in het kader van het verleggen en verlengen van een sloot is ook de sloot opgenomen in het onderzoeksgebied. In het overige deel van het plangebied van dit plan worden geen nieuwe bebouwingsmogelijkheden opgericht en zijn er geen plannen voor andere graafwerkzaamheden. Samengevat zijn de bevindingen van de archeologen als volgt:

"Naar aanleiding van de resultaten uit het bureau-onderzoek is de hoge archeologische verwachting op de gemeentelijke beleidskaart bijgesteld naar een lage verwachting.

Op basis van de landschappelijke ligging in een dekzandvlakte waar ter plaatse van het onderzoeksgebied geen hogere dekzandkopjes of -welvingen voorkomen, is aan het onderzoeksgebied een lage verwachting toegekend voor vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum.

Vanaf de Bronstijd tot in de Middeleeuwen is het plangebied onderdeel van een uitgestrekt veengebied dat ongeschikt was voor bewoning. Vanaf de Late Middeleeuwen wordt het gebied ontgonnen. Het laagveengebied waar het plangebied in ligt, werd gebruikt als hooiland en veenwinningsgebied. Uit historisch kaartmateriaal uit het einde van de 19e en begin 20e eeuw blijkt dat het onderzoeksgebied onderdeel is geweest van grootschalige veenwinning. Vanwege de ligging in het laagveengebied dat werd gebruikt als hooiland en voor de veenwinning worden in het onderzoeksgebied geen bewonings-resten uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd verwacht. Bovendien zal door de

veenwinning grootschalige verstoring van het (archeologische) bodemarchief hebben plaatsgevonden.

Om het veenwinningsgebied weer in gebruik te kunnen nemen als landbouwgrond, is het gebied in het begin van de 20e eeuw ingepolderd. Toen is ook de huidige boerderij binnen het onderzoeksgebied gebouwd.

Op grond van de lage archeologische verwachting voor het onderzoeksgebied adviseert KSP Archeologie geen archeologisch vervolgonderzoek in het kader van het opstellen van het bestemmingsplan en de voorgenomen (bouw)werkzaamheden in het onderzoeksgebied" (KSP Archeologie, 2017).

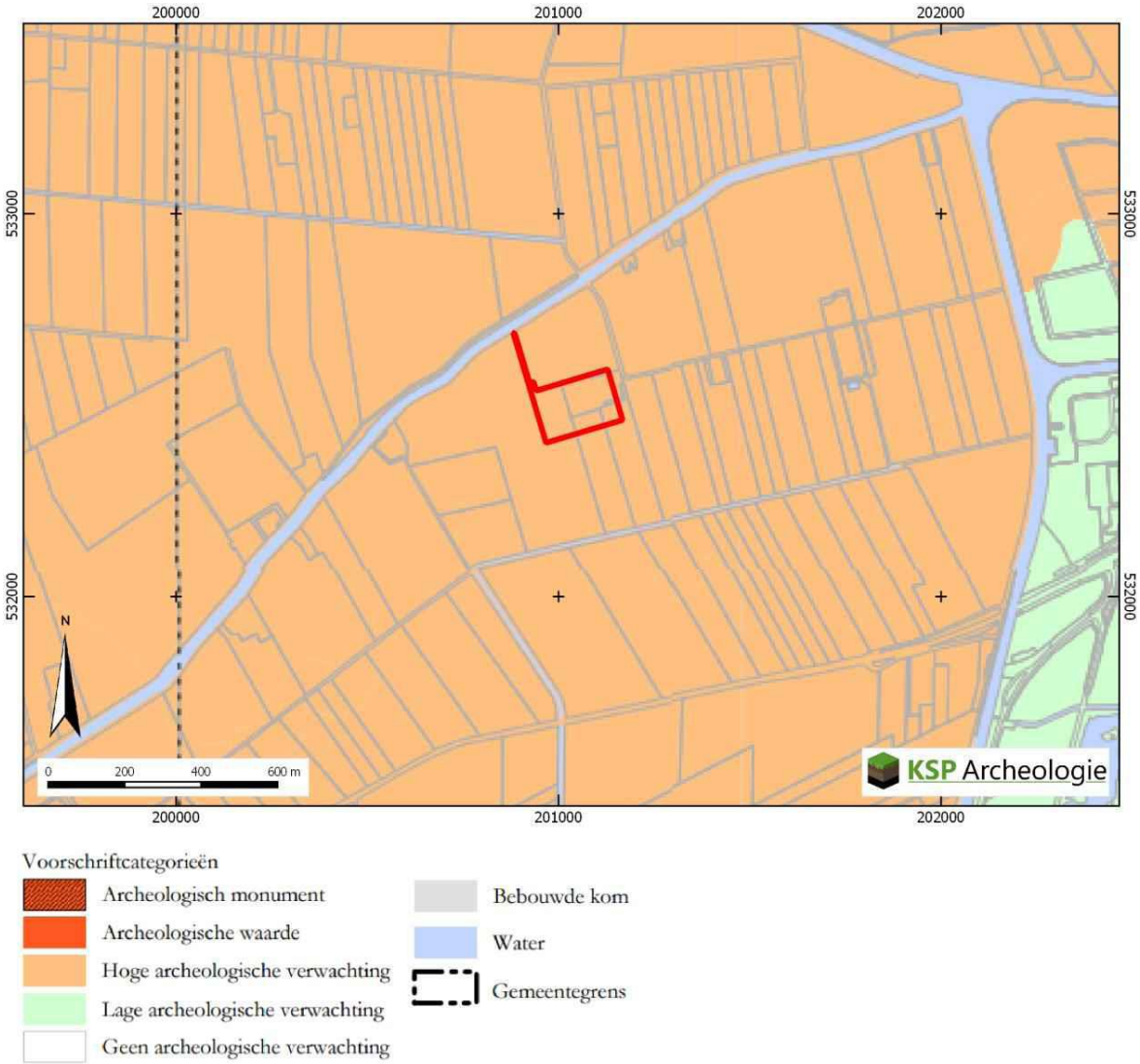

Figuur 4-10 Onderzoeksgebied archeologisch bureauonderzoek Leiweg 7 (rood: onderzoeksgebied)

Conclusie Archeologie

Op basis van het uitgevoerde archeologisch bureauonderzoek blijkt dat ter plaatse van het onderzoeksgebied de archeologische verwachtingswaarde bijgesteld kan worden van 'hoog' naar 'laag'. De regioarcheoloog heeft op 19 juni 2017 het volgende geconcludeerd over het uitgevoerde archeologisch bureau onderzoek:

"Het advies van KSP Archeologie wordt overgenomen. Het plangebied wordt, op archeologische gronden, vrijgegeven. Het uitvoeren van archeologisch vervolgonderzoek is niet noodzakelijk. Mochten bij de civiele graafwerkzaamheden onverwachts toch archeologische resten aangetroffen worden, geldt, volgens de Erfgoedwet, art. 5.10, een meldingsplicht bij het bevoegd gezag. Dit kan bij de gemeente Steenwijkerland".

Ter plaatse van het onderzoeksgebied (bouwvlak en bestemming 'groen') wordt de archeologische verwachtingswaarde verwijderd van de verbeelding.

4.3.4 Cultuurhistorie

Het cultuurhistorisch erfgoed van Nederland bestaat uit monumentale panden, historische zichtlijnen, kenmerkende landschappen en waardevolle lijn- en/of vlakelementen. Het cultuurhistorisch erfgoed geeft een beeld van de geschiedenis van het landschap. Daarom is bescherming van deze elementen van belang. De gemeente Steenwijk heeft geen specifiek vastgesteld cultuurhistorisch beleid waaruit blijkt dat er in het plangebied cultuurhistorische waarden kunnen worden verwacht. Uit de provinciale Cultuurhistorische waardenkaart blijkt dat er geen specifieke cultuurhistorische waarden zijn in het plangebied, zie figuur 4-14. De boerderij is niet van een boerderijtype die is opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart en is dan ook niet opgenomen als te beschermen monument. Tevens is de locatie niet gelegen nabij een historische dorpskern en dus niet behoort tot een beschermd stads- of dorpsgezicht zoals bedoeld in de Erfgoedwet.

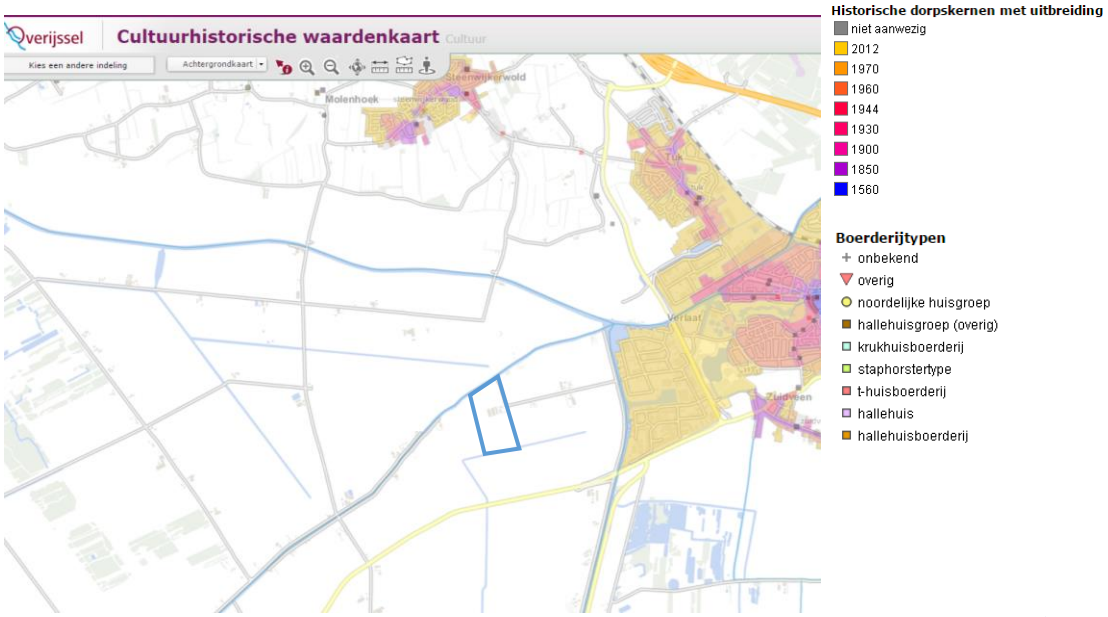

Figuur 4-11 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart Overijssel (datum: 15-5-2017)(= plangebied)

Conclusie Cultuurhistorie

Uit het uitgevoerde deskresearch is gebleken dat er geen specifiek cultuurhistorisch beleid is voor het gebied en het project dan ook geen gevolgen heeft voor de cultuurhistorische waarde van het plangebied.

4.4 Water

Op grond van artikel 12 uit het Besluit op de ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze paragraaf doet verslag van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In ieder geval moet worden uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: "het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen". Het kader voor de watertoets is het vigerend beleid, waaronder de Nota Ruimte, Vierde Nota waterhuishouding, Europese Kaderrichtlijn Water en Waterbeleid 21e eeuw. De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. Een aantal relevante beleidsdocumenten wordt hierna kort besproken.

4.4.1 Rijksbeleid Water

Nota Ruimte

Ter bescherming van het land tegen overstromingen en wateroverlast, ter veiligstelling van de zoetwatervoorraden, ter voorkoming van verdroging, en onnodige bodemdaling, watertekorten en verzilting en ter verbetering van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater is water een van de structurerende principes bij de bestemming, de inrichting en het beheer van de ruimte. Dit betekent dat meer ruimte wordt geboden aan water en dat waterkwantiteit en -kwaliteit meer dan voorheen sturend zijn voor ontwikkeling en locatiekeuzen van grondgebruik. Hiermee wordt beoogd dat het watersysteem op orde wordt gebracht en gehouden, een goede ecologische (grond)waterkwaliteit wordt bereikt (anticiperen op implementatie van de EU-Kaderrichtlijn Water) en de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt. Andere overheden (provincies, waterschappen en gemeenten) hanteren bij het ontwikkelen, uitwerken en toetsen van hun ruimtelijk beleid water als een structurerend principe.

De ruimtelijke uitwerking van deze hoofdlijn betekent het aanduiden van (zoek)gebieden voor extra ruimte voor water en/of het behouden en zo nodig aanpassen van het ruimtegebruik met de volgende uitgangspunten:

- Met het oog op veiligheid tegen overstromingen wordt uitgegaan van het principe dat ruimte die reeds beschikbaar is voor water wordt behouden en waar nodig wordt extra ruimte gecreëerd. Dit vergt regionaal maatwerk, waarbij afhankelijk van de waterhuishoudkundige karakteristieken van de betreffende wateren verschillende bepalingen gelden voor buitendijkse activiteiten.

- Ter voorkoming van (grond)wateroverlast, ter beperking van wateraanvoer, ter vergroting van de voorraadberging en ter vermindering van de verdroging wordt de ruimte zodanig bestemd, ingericht en gebruikt dat water beter wordt vastgehouden. Als dat niet voldoende is, worden maatregelen genomen om water te bergen. Hiervoor wordt het areaal oppervlaktewater, al of niet tijdelijk, vergroot en zo no-

dig het peilbeheer aangepast. Pas in laatste instantie wordt zo nodig water af- of aangevoerd. Deze prioriteitsvolgorde (vasthouden - bergen - afvoeren) wordt aangeduid als de "drietrapsstrategie waterkwantiteit".

Dit betekent in principe dat:

- per saldo het waterbergend vermogen per stroomgebied toeneemt;
- geen bebouwing plaatsvindt in gebieden die door de provincies op termijn nodig worden geacht voor waterberging;
- geen ruimtelijke besluiten worden genomen of peilverlaging plaatsvindt die direct of indirect leiden tot bodemdaling in gebieden met dikke laagveenpakketten;
- onttrekking van het grondwater de natuurlijke aanvulling niet mag overstijgen;
- peilverlaging in de beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare delen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) wordt voorkomen.

- De ruimte wordt zodanig bestemd, ingericht en gebruikt dat geen vervuiling optreedt naar het grond- en oppervlaktewater. Als dat niet voldoende is, worden zo mogelijk (aanvullende) maatregelen getroffen om schone en vuile waterstromen gescheiden te houden. Wanneer ook dat onvoldoende soelaas biedt, is zuiveren van de vuile waterstromen aan de orde. Deze prioriteitsvolgorde (voorkomen - scheiden - zuiveren) wordt aangeduid als de "drietrapsstrategie waterkwaliteit". Dit betekent: verbetering van de kwaliteit van (het diepe) grond- en oppervlakte water met name in grondwaterbeschermingsgebieden en in de beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare delen van de Ecologische Hoofdstructuur.

- De nadelige invloed op het watersysteem die wordt veroorzaakt door een ruimtelijke ingreep, wordt waterneutraal of waterpositief gecompenseerd. Dit betekent voor nieuw stedelijk gebied en nieuwe infrastructuur een zodanige inrichting dat afwenteling van problemen met (grond)waterkwaliteit of grondwaterkwantiteit op de omgeving wordt voorkomen. Bij de herstructurering van bestaand bebouwd gebied wordt deze afwenteling verminderd.

- Waar mogelijk wordt ruimte voor water gevonden door de combinatie van waterbeheer met andere functies om bij te dragen aan vergroting van de ruimtelijke kwaliteit.

Vierde Nota Waterhuishouding

De Vierde Nota Waterhuishouding van december 1998 verwoordt het nationale beleid. Een van de speerpunten is een duurzaam stedelijk waterbeheer met als belangrijke elementen:

- waterbesparende maatregelen in de woning;
- het afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering;
- het infiltreren van regenwater in de bodem;
- het bergen van regenwater in vijvers; - herwaardering van watersystemen bij de ruimtelijke inrichting van (nieuwe) woongebieden.

Waterbeleid 21e eeuw

Met het Waterbeleid 21e eeuw wordt ingespeeld op de toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Het gaat hierbij om onder andere de klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelrijzing. Het Waterbeleid 21e eeuw heeft twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd, te weten de tritsen:

- vasthouden, bergen en afvoeren;
- schoonhouden, scheiden en zuiveren.

De trits "vasthouden, bergen en afvoeren" houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd. Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zoveel mogelijk wordt schoongehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

4.4.2 Regionaal waterbeleid

Het waterschap Drents overijsselse Delta heeft specifiek waterbeleid wat van invloed is op het waterschapsgebied. Het waterschapsbeleid wordt vastgelegd in de Keur en bijbehorende algemene regels. Omdat het waterschap recent is gefuseerd is er op het moment van schrijven nog geen nieuwe vastgestelde keur. De keur van het voormalige waterschap Reest en Wieden is in dit geval van toepassing. Hetzelfde geldt voor de algemene regels van dit waterschap.

Een belangrijk startpunt van het toepassen van het waterschapsbeleid is de Legger. In onderstaande figuur is de legger van het waterschap opgenomen voor het plangebied. Hieruit blijkt dat ten noorden en zuiden van het plangebied er primaire waterschapsgangen liggen. Er liggen geen secundaire watergangen binnen het plangebied.

Figuur 4-12 Uitsnede legger waarin met rood het plangebied is geduid

In onderstaande figuur is de ligging van de locatie Leiweg 7 in het peilgebied VH36 opgenomen. Dit is een peilgebied waarin het peil ligt op 2,6 meter onder NAP. Het maaiveldniveau ter plaatse van het erf ligt ca. een halve meter hoger dan de omgeving op ca. 0,8 – 0,9 -NAP. Daarbuiten ligt het maaiveldniveau op gemiddeld 1,2 – 1,4 m -NAP.

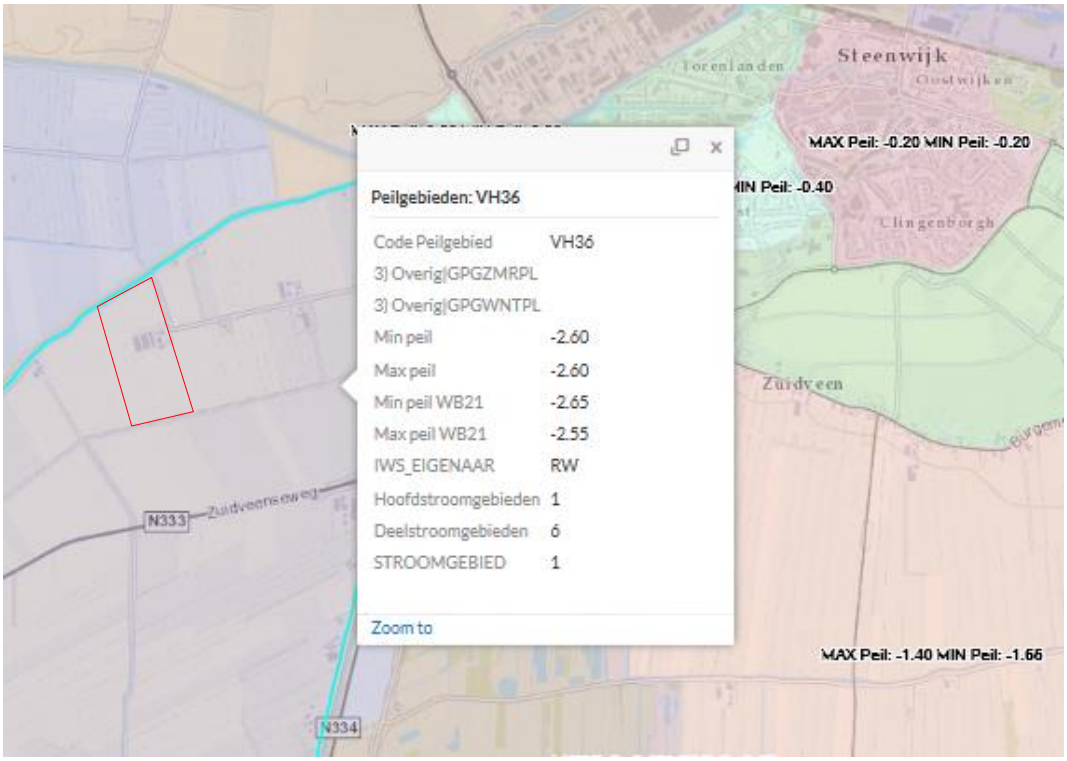

Figuur 4-13 Uitsnede kaart peilgebieden met rood aangegeven het plangebied (Waterschrap Drents Overijsselse Delta)

Op 15 mei 2017 is een digitale watertoets uitgevoerd bij het Waterschap. Uit de toegezonden gegevens van het waterschap blijkt dat er een normale procedure kan worden gevolg. Het waterschap heeft een watertoetsducument toegezonden op 15 juni 2017, zoals opgenomen in bijlage 9. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat er geen watervergunning hoeft te worden aangevraagd, er moet wel een compenserende waterberging worden gerealiseerd gezien de toename van verhard oppervlak op het erf. In de digitale watertoets is per abuis gerekend met een overdekte uitloop van 7 meter breed, dit moet zijn 5,5 meter. Er is in de digitale watertoets dan ook meer verhard oppervlak 6.820 m2 aangegeven dan er in werkelijkheid bij komt. In onderstaande opsomming is aangegeven hoeveel verhard oppervlakte er in de gewenste situatie werkelijk bij komt op het erf:

	Lengte	Breedte	Oppervlakte m²	
Stal H	105	35	3675	
Stal G verlengen	35	28	980	
Stal A verlengen	35	28	980	
Wintertuin Stal G	105	5,5	578	
Loods J	30	15	450	+
			6.663	

Op basis van de Keur is het noodzakelijk om een compenserende waterberging te realiseren bij een vergroting van het verharde oppervlakte. Het doel is om versnelde afvoer van regenwater op het watersysteem te voorkomen. Hiervoor dient bij vergroting van het verharde oppervlakte de capaciteit van het watersysteem vergroot te worden. Om dit te realiseren wordt een bestaande greppel verdiept om te functioneren als waterbergende voorziening. Tevens wordt een bestaande sloot (geen waterschapssloot) verlegd om de nieuwe stal H te kunnen realiseren.

De bestaande sloot wordt verlegd tot op 10 meter afstand van de nieuwe stal. Hierdoor kan de sloot van beide zijden worden onderhouden en tevens kan de stal, ook bij calamiteiten, goed bereikt worden. De te verleggen sloot wordt een op een teruggebracht. In onderstaande figuur is dit plan gevisualiseerd:

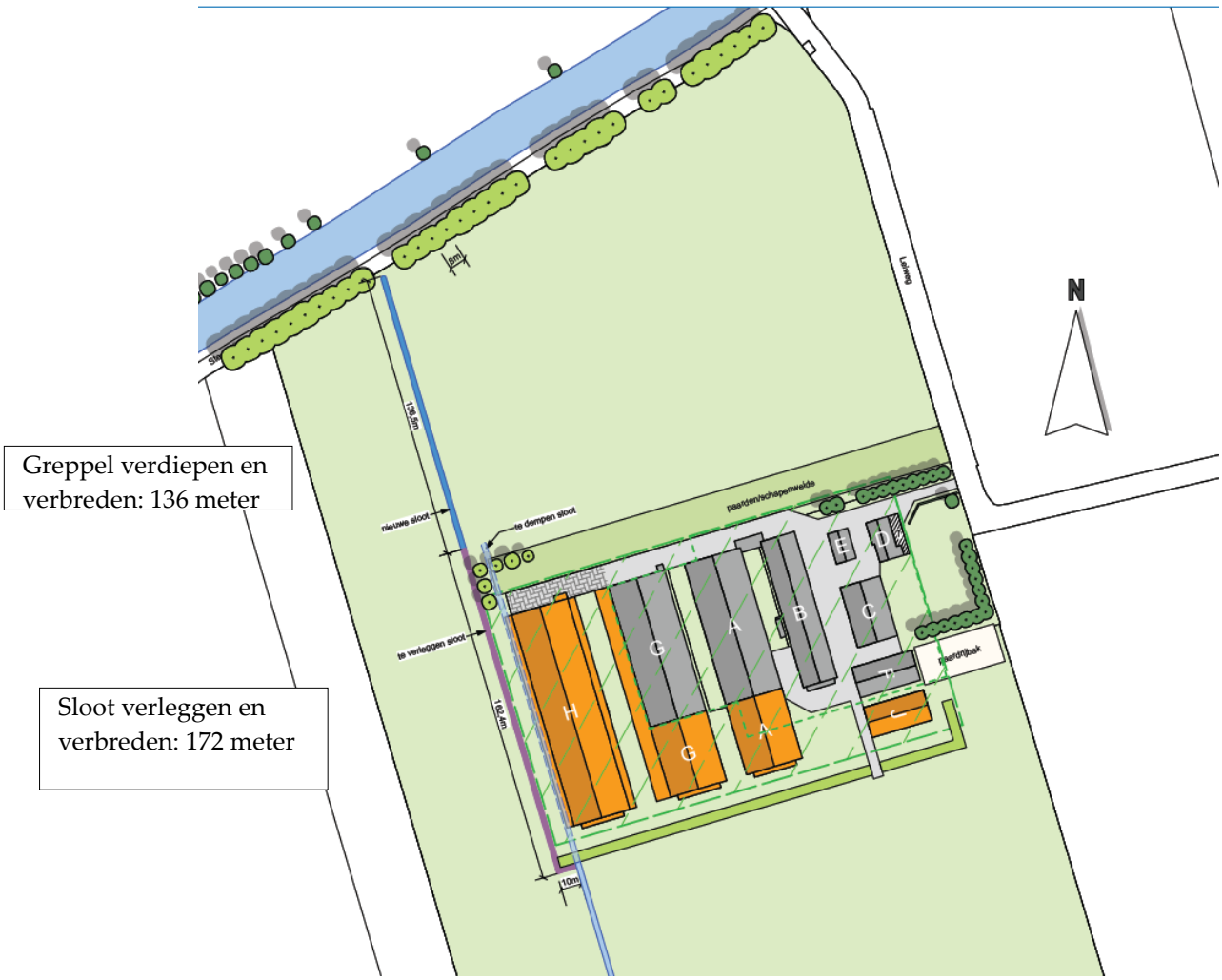

Figuur 4-15 Uitsnede situatieschets bijlage 2 met daarop waterbergende voorziening

De totale toename aan verhard oppervlak is 6.663 m^2. Hiervan moet 10% procent worden gecompenseerd in de vorm van extra waterbergende voorzieningen, oftewel 666 m^2. De bestaande, te verleggen sloot, en de te verdiepen greppel moeten daarom over een lengte van 136+172 = 308 meter. De greppel heeft nu geen watervoerende functie en maakt feitelijk geen onderdeel uit van het watersysteem. Door het verdiepen en verbreden van de watergang wordt dit wel een watervoerende sloot. Wij nemen in deze waterparagraaf deze greppel in zijn geheel mee als compenserende waterberging, omdat deze dus eerder geen onderdeel uitmaakte van het watersysteem.

De greppel wordt over een lengte van 136 meter verdiept. De sloot wordt 3 meter breed (watervoerend pakket). In totaal heeft de sloot hiermee een waterbergend vermogen van 408 m2. De te verleggen sloot wordt over een lengte van 172 meter verlegd. De sloot heeft nu een watervoerend pakket van 1,5 meter en wordt met 1,5 meter verbreed. De verbreding 172x1,5 = 258 m^2 extra waterbergend vermogen. In totaal wordt hiermee het waterbergende vermogen bij het bedrijf aan de Leiweg 7 met 408 + 258 = 666 m^2 vergroot.

De waterbergende voorziening wordt vastgelegd op de verbeelding en tevens worden in de regels maatregelen genomen die de realisatie en instandhouding verzekeren.

4.4.3 Watertoets

De watertoets moet ervoor zorgen dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met ruimte voor water en watervoorzieningen. Dit verkleint de kans op problemen zoals overstroming door onvoldoende veilige dijken, wateroverlast door onvoldoende bergingsmogelijkheden voor hemelwater of een slechte waterkwaliteit. Het resultaat is een ruimtelijk plan dat waterbestendig is. Maar het gaat niet alleen om het voorkomen van problemen. Ruimte voor water kan ook de ruimtelijke kwaliteit en de leefomgeving van mens en dier verbeteren. De watertoets is uitgevoerd via www.dewatertoets.nl. Op basis hiervan is gebleken dat voor dit plan de normale procedure moet worden doorlopen. Het plan is hiervoor voorgelegd aan het waterschap Drents Overijsselse Delta voor een wateradvies (zie bijlage 9). Hieruit volgde een aantal aandachtspunten. Ten eerste dat er een compenserende waterberging dient te worden gerealiseerd van 10% van de toename aan verhard oppervlakte, dat hebben wij in de vorige paragraaf uitgelegd. Ten tweede adviseert het waterschap een ophoging van het bouwvlak tot 30 centimeter boven het straatniveau. Op dit moment ligt er al een bouwvlak. Bij de bouw van de nieuwe stal H, de loods J en het verlengen van stallen A en G wordt aangesloten bij de bestaande hoogte van het bouwvlak. Hier wordt op dit moment geen wateroverlast ervaren door de initiatiefnemers.

Ten derde wijst het waterschap op mogelijke piekafvoeren van afvalwater op het gemeentelijke drukriool. Door het realiseren van opslagputten voor het afvalwater dat ontstaat door het schoonspuiten van stallen kunnen piekafvoeren worden voorkomen. De gemeente is voornemens het drukriool in capaciteit te vergroten aan de Leiweg 7. Tot die tijd zullen piekbelastingen worden voorkomen door het opvangen en gelijkmatig lozen van het afvalwater op het gemeentelijke rioolsysteem.

Het plangebied ligt niet buitendijks of in een keurzone van de waterkering. Het is daarom niet te verwachten dat het plan van invloed is op de veiligheid van een waterkering. Ook ligt het plangebied niet in een gebied van kwetsbaar water. Deze waterparagraaf is getoetst door het waterschap en akkoord bevonden.

4.5 Woon- en leefmilieu

In deze paragraaf beschrijven wij de uitkomsten van de onderzoeken op het gebied van de belangrijkste milieugevolgen van de vergroting van het bouwvlak. Er wordt gekeken naar de effecten op het woon- en leefklimaat van omwonenden ten aanzien van geur, fijn stof, geluid en gezondheid. De milieugevolgen van ammoniak zijn al eerder aan bod gekomen in deze toelichting.

4.5.1 Geurhinder

Het waarnemen en waarderen van geur verschilt per persoon. Naast het feit dat mensen het kunnen ervaren als hinderlijk, kan het waarnemen van een onaangename geur samenhangen met klachten zoals depressie, verminderde kwaliteit van leven en moeheid (Op den Kamp, 2006). De hinder gaat dan vergezeld met stressgerelateerde lichamelijke gezondheidseffecten. Er is geen eenduidige relatie bekend tussen de hoogte van de geurbelasting en de mate van klachten die ontstaan. Ook kan een onaangename geur veroorzaken dat mensen niet graag thuis zijn of naar buiten willen gaan (Op den Kamp, 2006). Voor de mate van geurhinder geeft de Wet geurhinder en veehouderij geen waarden of bandbreedten. Wel zijn er wettelijke geurnormen waaraan men zich moet houden.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen. Deze wet geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). Voor de geurbelasting op geurgevoelige objecten gelden wettelijke geurnormen. Voor een niet-concentratiegebied geldt een maximale geurbelasting van 2 odour units per kubieke meter lucht (ouE/m^3) binnen de bebouwde kom en een norm van 8 ouE/m^3 buiten de bebouwde kom. Het plangebied is gelegen in het buitengebied buiten een concentratiegebied. Voor gemeenten is het, door middel van het vaststellen van een geurverordening, mogelijk om af te wijken van wettelijke normen uit de Wgv. De gemeente Steenwijkerland heeft een geurverordening vastgesteld. Deze geurverordening heeft alleen betrekking op bedrijven waarvoor vaste afstanden gelden, daar is bij deze intensieve veehouderij geen sprake van. Dit maakt dat de norm uit de Wgv van 2 en 8 ouE/m^3 van toepassing zijn.

In bijlage 2 is een diertabel opgenomen van de vergunde en gewenste situatie. Hierin zijn de dieraantallen en stalsystemen per stal aangegeven en de belangrijkste emissienormen (geur, ammoniak en fijn stof). Conform de vigerende milieuvergunning is de geuremissie van het bedrijf 60.450 ou/sec. In de gewenste situatie blijft de totale geuremissie 60.450 ou/sec. Er is dus sprake een gelijkblijvende situatie ten opzichte van de vergunde situatie Er is voor de vergunde en de gewenste situatie een geurberekening met behulp van V-Stacks vergunningen uitgevoerd om de voorgrondbelasting geur op de geurgevoelige objecten in de planomgeving in kaart te brengen.

Voorgrondbelasting

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vergunde als gewenste situatie na de vergroting van het bouwvlak gevisualiseerd. In bijlage 7 zijn de berekeningen opgenomen zoals deze zijn uitgevoerd met behulp van V-stacks. Dit is het wettelijk voorgeschreven instrumentarium om geur te berekenen. Uit onderstaande tabel volgt dat ondanks de totale gelijkblijvende geuremissie (=uitstoot) er sprake is van een minieme verschuiving in geurbelasting op de omliggende geurgevoelige objecten. Op enkel plekken is sprake van een kleine toename en op andere plekken is sprake van een kleine afname. Er is onder meer een kleine toename (0,4 Ou) van de berekende geurbelasting op de woning aan de Steenwijkerdiep-Zuid 4. In de gewenste situatie is hier een geurbelasting berekend van 3 Ou/m3 lucht. Feitelijk gaat de geurbelasting van 32,5% naar 37,5% van de toegestane geurbelasting van 8 Ou/m^3 lucht. Dit effect wordt veroorzaakt doordat de emissiepunten worden verplaatst richting deze woning ten westen van het plangebied door het verlengen van bestaande stallen en het realiseren van een nieuwe stal. Op alle onderzochte geurgevoelige objecten wordt ruim onder de geurnorm gebleven uit de Wet geurhinder en veehouderij van 8 ou/m^3 voor het buitengebied of 2 ou/m^3 voor de bebouwde kom.

GGLID	Geurnorm	Vergunde situatie	Gewenste situatie	Toename/ afname	Toetsing aan norm
Leiweg 5	8	5,7	5,7	0	Voldoet
Leiweg 2-2a	8	1,9	1,9	0	Voldoet
Oevers12	2	0,9	0,9	0	Voldoet
P.c. Hoofdstraat 1	2	0,7	0,7	0	Voldoet
Steenw.diep-Zuid 4	8	2,6	3	0,4	Voldoet
Steenw.diep-Noord 3	8	2,6	2,7	0,1	Voldoet
A.F. Stroinkweg 4	8	0,9	0,8	-0,1	Voldoet
A.F. Stroinkweg 5a	8	0,8	0,8	0	Voldoet
Kanaaldijk 1	8	1,2	1,2	0	Voldoet
Thijendijk 1	8	6,6	6,5	-0,1	Voldoet
Thijendijk 1a	8	5,8	5,8	0	Voldoet
Thijendijk 5	8	3,4	3,3	-0,1	Voldoet
Korte Venen 38a	2	1	1	0	Voldoet
Veenderij 2	2	0,8	0,9	0,1	Voldoet
Veenderij 18	2	1	1,1	0,1	Voldoet

Tabel 2 Uitkomsten voorgrondgeurberekeningen vergunde en gewenste situatie

Onderzoek achtergrondbelasting

Met achtergrondbelasting wordt de cumulatieve geurhinder bedoelt die kan ontstaan als meerdere bedrijven geur uitstoten. In het kader van het woon- en leefklimaat van omwonenden is de cumulatieve geurhinder zeker zo belangrijk als de geurhinder die veroorzaakt wordt door een individueel bedrijf (voorgrond). Met het rekenprogramma V-Stacks gebied is een berekening uitgevoerd om de achtergrondbelasting geur op de geurgevoelige objecten in de planomgeving in kaart te brengen. Hierbij is voor zowel de vergunde als de gewenste situatie de achtergrondbelasting in beeld gebracht. Om deze berekeningen uit te voeren zijn de vergunde situaties en in behandeling zijnde vergunningen/meldingen van alle bedrijven (waar dieren worden gehouden met een geuremissie) in een omtrek van 2 kilometer betrokken in de berekening.

In bijlage 7 zijn de resultaten van de geurverspreidingsberekeningen opgenomen. De uitkomsten hiervan wijken iets af van de voorgrondberekeningen door een ander wettelijke voorgeschreven invoersystematiek. In tabel 3 is een overzicht van de resultaten weergeven. In de eerste kolom is de achtergrondbelasting van geur zonder het bedrijf aan de Leiweg 7 weergegeven. In de kolom vergund is de huidige achtergrondbelasting inclusief het bedrijf aan de Leiweg 7 opgenomen. In de derde kolom is de achtergrondbelasting in de aangevraagde situatie opgenomen. Uit de berekeningen blijkt dat er sprake is van een beperkte af- en toename van de cumulatieve geurbelasting op de omliggende locaties. De hoogste achtergrondbelasting wordt berekend op de locatie Leiweg 2-2a, dit is echter geen geurgevoelig object want het betreft een bedrijfswoning bij een pluimveehouderij. Op basis van de Wet geurhinder en veehouderij wordt de bedrijfswoning bij een veehouderij getoetst aan vaste afstanden. Deze afstand moet minimaal 50 meter zijn (artikel 3 lid 2 Wgv). In dit geval is de afstand van het bouwvlak tot deze bedrijfswoning ruim voldoende (>600 meter). De maatgevende woning op het aspect geurbelasting is de woning aan de Leiweg 5. Dit is de meest nabijgelegen geurgevoelig object. Hier is de bijdrage in de achtergrondbelasting van het bedrijf aan de Leiweg 7 vrij groot. Doordat de emissiepunten van het bedrijf verschuiven naar het westen en zuiden wordt de afstand van de emissiepunten tot de locatie aan de Leiweg 5 groter. Door de grotere afstand neemt de geur af van 5,72 naar 5,32 ou/m3 lucht.

Zoals in tabel 2 is er ook in tabel 3 een toename van de geurbelasting weergegeven op de woning aan de Steenwijkerdiep-Zuid 4. Dit komt zoals beschreven doordat de emissiepunten opschuiven in de richting van deze woning (ten westen van het plangebied). Hierdoor neemt de geurbelasting beperkt toe bij een gelijkblijvende emissie. Op andere woningen zorgt dit effect voor een beperkte afname. In totaal wordt de cumulatieve geurbelasting op deze woning 3,12 Ou/m3 lucht.

Adres	Achtergrond*	Vergund	Aanvraag	Verschil
Leiweg 5	0,62	5,72	5,32	-0,40
Leiweg 2-2a	10,08	10,23	10,29	0,06
Oevers12 (industrie)	0,53	1,35	1,40	0,05
P.c. Hoofdstraat 1	0,41	1,08	1,07	-0,02
Steenw.diep-Zuid 4	1,15	2,67	3,12	0,46
Steenw.diep-Noord 3	1,16	2,88	3,09	0,21
A.F. Stroinkweg 4	0,03	0,81	0,80	0,00
A.F. Stroinkweg 5a	0,02	0,76	0,77	0,01
Kanaaldijk 1	3,67	4,07	4,12	0,05
Thijendijk 1	0,45	5,94	5,44	-0,50
Thijendijk 1a	0,40	4,94	4,77	-0,18
Thijendijk 5	0,32	3,22	3,16	-0,06
Korte Venen 38a	1,11	1,69	1,76	0,07
Veenderij 2	0,46	1,20	1,29	0,09
Veenderij 18	0,61	1,46	1,46	0,00

Tabel 3 Uitkomsten achtergrondberekeningen geurhinder Leiweg 7

Uitgangspunt in de ruimtelijke ordening is dat er sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij de beoordeling van het woon- en leefklimaat is de voorgrondbelasting bepalend wanneer deze tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. Hierbij wordt de vergelijking gemaakt tussen het leefklimaat in de huidige situatie en in de gewenste situatie. In onderstaande tabel zijn de bandbreedtes opgenomen die het RIVM hanteert om de milieukwaliteit te waarderen.

Er is sprake van geurhinder, als iemand herhaaldelijk geur waarneemt, deze onaangenaam vindt, deze negatief is voor zijn welbehagen en hij er zich niet makkelijk aan kan onttrekken. Geurhinder wordt uitgedrukt als percentage. Een geurhinder van 25% betekent dat 25% van de inwoners aangeeft 'soms of vaak last van geur van stallen van veehouderijen' (Rijkswaterstaat, 2014). Het is belangrijk om deze geurhinderpercentages met voorzichtigheid te interpreteren, de percentages geven niet meer dan een indicatie.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden %
Zeer goed	< 5
Goed	5 – 10
Redelijk goed	10 – 15
Matig	15 – 20
Tamelijk slecht	20 – 25
Slecht	25 – 30
Zeer slecht	30 – 35
Extreem slecht	35 – 40

Tabel 4 RIVM Milieukwaliteitscriteria (Bijlage 7 Handreiking Wet geurhinder en veehouderij, 1 mei 2007)

Om te bepalen of voor de beoordeling van het leefklimaat de achtergrondbelasting of voorgrondbelasting van een locatie bepalend is, zijn deze gegevens uiteen gezet en uitkomsten in tabel 5 naast elkaar gezet. In deze tabel zijn alle geur gevoelige locaties weergeven waarvoor een voorgrondbelasting en achtergrondbelasting berekening is uitgevoerd.

Nr	Locatie	Achtergrond belasting gewenst	Voorgrond belasting gewenst	Voorgrond 50% of meer van achtergrond	Beoordeling leefklimaat
6	Leiweg 5	5,32	5,7	Ja	Voorgrond
7	Leiweg 2-2a	10,29	1,9	Ja	Voorgrond
8	Oevers12 (industrie)	1,40	0,9	Ja	Voorgrond
9	P.c. Hoofdstraat 1	1,07	0,7	Ja	Voorgrond
10	Steenw.diep-Zuid 4	3,12	3,0	Ja	Voorgrond
11	Steenw.diep-Noord 3	3,09	2,7	Ja	Voorgrond
12	A.F. Stroinkweg 4	0,80	0,8	Ja	Voorgrond
13	A.F. Stroinkweg 5a	0,77	0,8	Ja	Voorgrond
14	Kanaaldijk 1	4,12	1,2	Nee	Achtergrond
15	Thijendijk 1	5,44	6,5	Ja	Voorgrond
16	Thijendijk 1a	4,77	5,8	Ja	Voorgrond
17	Thijendijk 5	3,16	3,3	Ja	Voorgrond
18	Korte Venen 38a	1,76	1,0	Ja	Voorgrond
19	Veenderij 2	1,29	0,9	Ja	Voorgrond
20	Veenderij 18	1,46	1,1	Ja	Voorgrond

Tabel 5 Samenvatting uitkomsten V-stacks voorgrondberekeningen en inventarisatie voorgrond- of achtergrond maatgevend voor woon- en leefklimaat

Uit bovenstaande tabel blijkt dat op één woning: Kanaaldijk 1, de achtergrondbelasting bepalend is voor het leefklimaat. Op die woning is de berekende voorgrondbelasting minder dan de helft van de achtergrondbelasting. Naast deze woning ligt een ander pluimveebedrijf wat veel meer bijdraagt aan de achtergrondbelasting dan het bedrijf aan de Leiweg 7. Op de overige woningen is de voorgrondbelasting bepalend voor het beoordelen van het woon- leefklimaat.

In tabel 6 is de beoordeling van het woon- en leefklimaat van de omliggende geurgevoelige objecten inzichtelijk gemaakt op basis van de voorgrondbelasting. Uit tabel 6 blijkt dat er door onderhavig initiatief geen verandering van het woon- en leefklimaat optreedt op de onderzochte locaties in de omgeving[1]. De locatie aan de Leiweg 5 heeft in de huidige situatie een tamelijk slecht woon- en leefklimaat met betrekking tot het aspect geurhinder. De geurbelasting blijft in de aangevraagde situatie hetzelfde. Op de andere locaties met een 'tamelijk slecht' woon- en leefklimaat blijft de beoordeling ook gelijk, terwijl er feitelijk een verbetering optreedt.

Nr.	Locatie	Vergund Voorgrond	Gewenst Voorgrond	Verschil	Leefklimaat vergund	Leefklimaat gewenst
6	Leiweg 5	5,7	5,7	0,0	Tamelijk slecht	Tamelijk slecht
7	Leiweg 2-2a	1,9	1,9	0,0	Goed	Goed
8	Oevers12 (industrie)	0,9	0,9	0,0	Goed	Goed
9	P.c. Hoofd-straat 1	0,7	0,7	0,0	Goed	Goed
10	Steenw.diep-Zuid 4	2,6	3,0	0,4	Redelijk goed	Redelijk goed
11	Steenw.diep-Noord 3	2,6	2,7	0,1	Redelijk goed	Redelijk goed
12	A.F. Stroinkweg 4	0,9	0,8	-0,1	Goed	Goed
13	A.F. Stroinkweg 5a	0,8	0,8	0,0	Goed	Goed
14	Kanaaldijk 1	1,2	1,2	0,0	n.v.t.	n.v.t.
15	Thijendijk 1	6,6	6,5	-0,1	Tamelijk slecht	Tamelijk slecht
16	Thijendijk 1a	5,8	5,8	0,0	Tamelijk slecht	Tamelijk slecht
17	Thijendijk 5	3,4	3,3	-0,1	Matig	Matig
18	Korte Venen 38a	1,0	1,0	0,0	Goed	Goed
19	Veenderij 2	0,8	0,9	0,1	Goed	Goed

Tabel 6 Samenvatting uitkomsten V-stacks voorgrondberekeningen en beoordeling woon- en leefklimaat

[1] De toetsing van de Kanaaldijk 1 dient in onderhavige tabel buiten beschouwing gelaten te worden. Op deze woning is de achtergrondbelasting voor deze woning bepalend voor het woon- en leefklimaat.

In tabel 7 is de woon- en leefklimaat van de omliggende geurgevoelige objecten inzichtelijk gemaakt op basis van de achtergrondbelasting. Uit onderstaande tabel blijkt dat er sprake is van een beperkte toename van de geurbelasting. Deze toename is dermate beperkte dat het geen effect heeft op het woon- en leefklimaat ter plaatse van de locatie Kanaaldijk 1. Het woon- en leefklimaat blijft binnen de bandbreedte van 'redelijk goed'.

Nr.	Locatie	Vergund Achtergrond	Gewenst Achtergrond	Verschil	Leefklimaat vergund	Leefklimaat gewenst
14	Kanaaldijk 1	4,07	4,12	0,05	Redelijk goed	Redelijk goed

Tabel 7 Samenvatting uitkomsten V-stacks achtergrondberekening en beoordeling woon- en leefklimaat

<u>Conclusie</u>

Op basis van de uitgevoerde berekeningen van de voor- en achtergrondbelasting blijkt dat er in de aangevraagde situatie geen sprake is van een verslechtering of verbetering van het woon- en leefklimaat. Er zijn minimale verschillen berekend in de geurbelasting op omliggende locaties. De toe- of afnames blijven binnen de wettelijke normen voor het buitengebied en binnen de bandbreedtes van het woon- en leefklimaat in de vergunde situatie.

4.5.2 Fijn stof

In de Wet Luchtkwaliteit 2007 worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de lucht. Eén van de eisen is een maximumwaarde voor de hoeveelheid fijn stof, uitgedrukt in PM_{10} en $PM_{2,5}$, die zich in de lucht bevindt. De overige stoffen, die in de Wet Luchtkwaliteit genoemd worden stikstofdioxiden (NO_2 en NOx), koolmonoxide (CO), benzeen (C_6H_6), zwaveldioxide (SO_2) en lood (Pb), spelen in de landbouw en dermate kleine rol dat deze verwaarloosbaar zijn.

Fijn stof concentraties na uitbreiding

Uit de diertabel in bijlage 2 blijkt dat er door het toepassen van reducerende maatregelen in de nieuwe stal H emissie van fijn stof af neemt van 3.354.000 gram/jaar naar 3.060.740 gr/jr. De fijn stofverspreiding wordt berekend met het verspreidingsmodel ISL3a 2017 en de uitkomsten van de vergunde als gewenste situatie berekeningen met betrekking tot fijn stof (PM10) zijn opgenomen in bijlage 8. Uit de berekeningen van de gewenste situatie (PM10) blijkt dat de wettelijke norm van 40 µg/m3 in de nieuwe situatie niet overschreden wordt, zie de uitkomsten van de berekening in onderstaande tabel 8. Ook de drempelwaarde (35 dagen) voor het gemiddeld aantal overschrijdingen van de grenswaarde wordt niet overschreden. De hoogste concentratie fijn stof (PM10) wordt berekend op de locatie Leiweg 5. Hier wordt in de gewenste situatie een concentratie fijn stof berekend van 19,85 microgram per m^3 lucht. Op alle getoetste objecten wordt een afname van de fijn stof (PM) concentratie berekend door het toepassen van emissiereducerende techniek in de nieuwe stal in de vorm van een warmtewisselaar die 31% van de fijn stof emissie reduceert.

Te beschermen object	Vergunde Concentratie	Toekomstige Concentratie	Afname
	[microgram/m3]	*[microgram/m3]*	*[microgram/m3]*
Leiweg 5	20,13	19,85	-0,28
Leiweg 2	19,59	19,51	-0,08
Leiweg ong.	19,55	19,46	-0,09
Oevers12	17,7	17,66	-0,04
P.c. Hoofdstraat 1	17,69	17,65	-0,04
Steenw.diep-Zuid 3	18,18	17,86	-0,32
Steenw.diep-Zuid 4	17,8	17,68	-0,12
Steenw.diep-Noord 2	18,02	17,78	-0,24
Steenw.diep-Noord 2a	17,83	17,69	-0,14
Steenw.diep-Noord 3	17,76	17,64	-0,12
A.F. Stroinkweg 4	17,29	17,26	-0,03
A.F. Stroinkweg 5a	17,29	17,26	-0,03
Kanaaldijk 1	17,48	17,44	-0,04
Thijendijk 1	20,03	19,78	-0,25
Thijendijk 1a	18,18	17,96	-0,22
Thijendijk 5	17,92	17,79	-0,13
Korte Venen 38a	17,7	17,66	-0,04
Veenderij 2	17,47	17,43	-0,04
Veenderij 18	17,72	17,67	-0,05

Tabel 8 Uitkomsten fijn stof (PM10) onderzoek met behulp van ISL3a naar de vergunde en gewenste situatie aan de Leiweg 7

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat blootstelling aan $PM_{2,5}$ schadelijker is dan blootstelling aan PM_{10}. De kleinere deeltjes van $PM_{2,5}$ dringen dieper in de longen door (WHO, 2006; Brunekreef en Forsberg, 2005). In de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit zijn daarom sinds 2008 grens- en richtwaarden voor $PM_{2,5}$ opgenomen. Voor de jaargemiddelde $PM_{2,5}$-concentratie geldt vanaf 2015 een grenswaarde van 25 µg/m³. Daarnaast bestaat voor 2020 een 'indicatieve grenswaarde' voor het jaargemiddelde van 20 µg/m³.

Voor onderhavig plan is een berekening van de vergunde als toekomstige situatie voor fijn stof $PM_{2,5}$ gemaakt, welke is opgenomen in bijlage 8 en waarvan de uitkomsten zijn samengevat in onderstaande tabel. Met de berekening wordt aangetoond dat er in de vergunde als in gewenste situatie ruimschoots aan de gestelde norm van 25 µg/m³ wordt voldaan. Tevens wordt voldaan aan de indicatieve grenswaarde in 2020 van 20 µg/m³. Op alle getoetste punten is sprake van een afname van de concentratie fijn stof (PM2,5).

Te beschermen object	Vergunde Concentratie	Toekomstige Concentratie	Afname
	[microgram/m3]	[microgram/m3]	[microgram/m3]
Leiweg 5	11,06	10,95	-0,11
Leiweg 2	10,81	10,78	-0,03
Leiweg ong.	10,79	10,76	-0,03
Oevers12	10,24	10,22	-0,02
P.c. Hoofdstraat 1	10,23	10,22	-0,01
Steenw.diep-Zuid 3	10,58	10,45	-0,13
Steenw.diep-Zuid 4	10,4	10,35	-0,05
Steenw.diep-Noord 2	10,5	10,41	-0,09
Steenw.diep-Noord 2a	10,42	10,36	-0,06
Steenw.diep-Noord 3	10,28	10,34	0,06
A.F. Stroinkweg 4	10,23	10,21	-0,02
A.F. Stroinkweg 5a	10,22	10,21	-0,01
Kanaaldijk 1	10,33	10,31	-0,02
Thijendijk 1	11,01	10,92	-0,09
Thijendijk 1a	10,59	10,51	-0,08
Thijendijk 5	10,47	10,42	-0,05
Korte Venen 38a	10,24	10,23	-0,01
Veenderij 2	10,28	10,27	-0,01
Veenderij 18	10,25	10,23	-0,02

Tabel 8 Uitkomsten fijn stof (PM2,5) onderzoek met behulp van ISL3a naar de gewenste situatie aan de Leiweg 7

Conclusie

De fijn stof concentraties (PM 10 en PM 2,5) zijn berekend met behulp van het wettelijk voorgeschreven instrumentarium. Hieruit blijkt dat er in de vergunde als gewenste situatie wordt voldaan aan alle wettelijke normen op het gebied van concentratie en overschrijdingsdagen. Bovendien blijkt dat door het nemen van emissiereducerende maatregelen in de nieuwe stal er sprake is van een overall afname van de concentratie fijn stof. Dit betekent een verbetering van het woon- en leefklimaat van omwonenden in de gewenste situatie ten opzichte van de vergunde situatie.

4.5.3 Geluid

In de Wet geluidhinder (WGH) is vastgesteld dat, indien in het plangebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg)verkeerslawaai, akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Het onderhavige plan betreft echter het realiseren van een stal ten behoeve van het houden van pluimvee (kalkoenen), het verlengen van enkele stallen voor het houden van pluimvee en het bouwen van een loods. Deze bouwwerken kunnen niet aangemerkt worden als geluidgevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder. Derhalve vormt het aspect geluidhinder geen belemmering voor de realisering van het onderhavige plan.

Als gevolg van de nieuwbouw van de stal en het verlengen van bestaande stallen wijzigt het aantal geluidsbronnen en verkeersbewegingen. Het gaat hier echter om vergelijkbare geluidsbronnen en bewegingen die reeds op het bedrijf aanwezig zijn c.q. plaatsvinden. Er is geen sprake van een toename in het aantal dieren. Dat betekent dat ook de transporten van dieren, voer, kadavers en mest niet toenemen. Er zal wel sprake zijn van wijziging van los- en laadplaatsen, deze verschuiven echter verder weg van de geluidsgevoelige objecten zoals de woning aan de Leiweg 5. Omdat de bewegingen verspreid over de week plaatsvinden en niet gelijktijdig met andere activiteiten, zal de invloed hiervan op de geluidbeleving voor omwonenden nihil zijn. Bovendien liggen de buurwoningen op geruime afstand (>250 meter). Middels voorschriften in de omgevingsvergunning zal zeker gesteld worden dat geldende geluidsnormen niet worden overschreden.

4.5.4 Gezondheid

Een zoönose is een infectieziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen. Voorbeelden van zoönosen zijn Bovine Spongiforme Encefalopathie (BSE) bij runderen en Q-koorts bij melkgeiten. Vogelgriep of Aviaire Influenza (AI) is een besmettelijke virusziekte die overdraagbaar is op pluimvee en een aantal andere vogelsoorten. In zeer zeldzame gevallen kunnen mensen ook besmet raken met het vogelgriepvirus. Dit is het geval bij zeer nauw contact met besmette vogels of pluimvee. Deze mogelijkheid bestaat onder andere bij de vogelgriepvirusvariant H5N1.

Ook van andere vogelgriepvirusvarianten is bekend dat mensen er besmet van kunnen raken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de vogelgriepvirusvariant H7N7. In 2003 heerste deze variant in Nederland. Ook hier was sprake van mensen die besmet raakten middels zeer nauw contact met besmet pluimvee verspreiding van AI kan plaatsvinden via direct contact tussen vogels of door blootstelling aan besmet materiaal zoals voer, mest en transportkratten. Vooral verspreiding via trekvogels vormt een risico.

Om de verspreiding van de ziekte te voorkomen kan, naast invoerbeperkingen van pluimvee en pluimveeproducten afkomstig uit landen waar de ziekte heerst, door de overheid ook een afscherm- of ophokplicht voor pluimvee worden ingesteld. Pluimveehouders dienen dan te voorkomen dat de dieren in contact kunnen komen met vogels of met mest van vogels in het wild. Deze afscherm- of ophokplicht betreft dan pluimveebedrijven waar kippen een buitenloop hebben, aangezien het risico van besmetting op deze bedrijven 7 keer hoger is dan wanneer de dieren binnen blijven.

Gezondheidseffecten kunnen mogelijk veroorzaakt worden door micro-organismen die met fijn stof uit een dierverblijf worden verspreidt. Hoewel er nog meer onderzoek gedaan

kan worden is het noodzakelijk om bij de afweging van de risico's rekening te houden met de aard van fijnstof. Bij industrieel en verkeer fijn stof is het verspreidingsgebied veel groter en ook zijn de gezondheidsrisico's heel anders. Fijn stof uit de dierhouderij slaat volgens professor Dick Heederik van de Universiteit Utrecht vooral neer op een afstand van 50 tot 100 meter. Aangezien er in de directe omgeving van het bedrijf geen mensen wonen (het bedrijf bevindt zich in het buitengebied en de eerste woning van derden bevindt zich op een afstand van meer dan 250 meter), is het risico dat mensen besmet raken gering.

Momenteel kunnen er geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken worden gedaan over het infectierisico van omwonenden van veehouderijen, met uitzondering van Q-koorts. Het is aangetoond dat omwonenden van melkgeitenbedrijven met Q-koorts, een verhoogd risico hebben om deze infectieziekte te krijgen. Voor de overige zoönosen (infectieziekten die van dier op mens worden overgedragen) zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over het risico in relatie tot de afstand tot veehouderijen, het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte. Wel is bekend dat veehouders, medewerkers op veehouderijen en dierenartsen een verhoogd risico hebben om bepaalde zoönosen op te lopen. Direct contact met dieren is daarbij een risicofactor (RIVM, 2012)[2].

<u>Maatregelen voor mogelijke gevolgen voor de gezondheid van omwonenden</u>

Om de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van omwonenden te voorkomen, gelden de volgende regels binnen de inrichting en worden verschillende maatregelen getroffen[3]:

- Derden kunnen het bedrijf op afspraak bezoeken;
- Voorafgaand en na afloop van een bezoek gelden strenge hygiëne eisen, onder andere voor het gebruik van de hygiënesluis.
- De stallen worden in de leegstandperiode gereinigd en ontsmet. Wanneer de stal weer droog is wordt er nieuw en schoon strooisel gebruikt.
- Door toepassing van de warmtewisselaar wordt de emissie van fijn stof beperkt. Er is een verband tussen endotoxinen en de hoeveelheid fijnstof uit een dierenverblijf. Daarom is beperking van fijnstofemissie een goede maatregel om verspreiding van endotoxinen te voorkomen
- Het nieuwe pluimveegebouw wordt op grotere afstand tot woningen gerealiseerd.
- Aan de pluimveestallen zal bij de luchtuitstroomventilatoren een stofkap zijn. Daardoor daalt het grovere stof in de directe omgeving van de stal neer.
- De meest dichtbij gelegen burgerwoning betreft de woning aan Leiweg 5 op een afstand van 250 meter. Met de heersende windrichting, de genomen maatregelen en deze afstand, kan worden gesteld dat endotoxinen in de buitenlucht geen nadelig effect zal hebben op de gezondheid van mensen.
- Binnen een straal van 1 kilometer van het bedrijf, zijn een 7-tal agrarische bouwvlakken gelegen. Dit zijn hoofdzakelijk akkerbouwbedrijven. Hiermee kan geconcludeerd worden dat een eventueel cumulatief effect op ge-

[2] RIVM (2012), Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden. Rapportnummer 609400004/ 2012.

[3] RIVM (2016), Veehouderij en gezondheid omwonenden. Rapportnummer 2016-0058.

zondheid van mensen niet verwacht wordt op basis van het rapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden.

Conclusie omtrent gezondheid

Uit het actuele wetenschappelijke onderzoek omtrent gezondheid in relatie tot pluimveehouderij blijkt dat fijn stof in combinatie met endotoxinen tot mogelijke gezondheidseffecten kan leiden, zoals een verhoogde kans op longontsteking. Er worden in dit geval niet meer dieren gehouden dan vergund, de nieuwe stal en de uitbreiding van bestaande stallen worden verder van woningen gerealiseerd en bovendien worden er emissiereducerende maatregelen getroffen op het gebied van fijn stof. Dergelijke gezondheidseffecten zijn daarom niet te verwachten en door het treffen van bedrijfsspecifieke maatregelen wordt voorkomen dat er in de toekomst sprake zou kunnen zijn van dergelijke effecten.

4.6 Verkeer en parkeren

Het parkeren van alle voertuigen geschiedt op eigen terrein. Ten behoeve van de nieuwbouw van de stal zijn geen nieuwe parkeerplaatsen noodzakelijk. De bestaande erfverharding zal uitgebreid worden aan de voorzijde van de nieuw te bouwen stal H.

Voor de ontsluiting van het bedrijf wordt op dit moment gebruik gemaakt van een inrit vanaf de Leiweg. Het betreft een gecombineerde bedrijfs- en privé inrit. In onderstaande foto's zijn de erfverharding en bestaande inrit in beeld gebracht. Goed te zien in deze foto is dat er geparkeerd wordt op eigen grond en dat hiervoor voldoende ruimte aanwezig is.

Figuur 4-16 Foto's huidige situatie erfverharding en inrit Leiweg 7 (Linksboven: erfverharding voor stallen A en G, Rechtsboven: erfverharding tussen stal B en loodsen F en C, Linksonder: erfverharding achter bedrijfswoning, Rechtsonder: inrit langs bedrijfswoning)

Het bedrijf wordt verlaten via de Leiweg. Deze weg loopt na het bedrijf dood en heeft alleen een erfontsluitingsfunctie voor enkele agrarische bedrijven en woningen langs de Leiweg. De Leiweg sluit aan op de kanaalduik en vervolgens op de N333. Via deze provinciale weg kan de A32 of A6 worden bereikt. Het bedrijf is goed te bereiken zonder kwetsbare dorpskommen zoals die van Steenwijk te doorsnijden.

Aangezien er geen toename is van het aantal dieren is ook een toename van verkeersbewegingen niet te verwachten. Er zullen dezelfde verkeersbewegingen voor: voer, dieren en mesttransporten plaatsvinden als in de huidige vergunde situatie. Gezien de toename van

stalvloeroppervlakte kan het wel zijn dat bepaalde specialisten zoals de dierenarts langer op het bedrijf zullen zijn, maar hiervoor is meer dan voldoende parkeerruimte op het bedrijf. Verkeerskundig leidt dit initiatief dus niet tot problemen.

4.7 Kabels en leidingen

In bestemmingsplannen worden uitsluitend kabels en leidingen (gas, water, elektra, rioolpersleidingen) opgenomen die ruimtelijke relevantie hebben en/of van belang zijn in het kader van beheer, externe veiligheid of gezondheidsrisico's. Het gaat dan altijd om de hoofdtransportstructuur. In elk bestemmingsplangebied bevinden zich uiteraard ook kabels en leidingen voor distributie en huisaansluitingen, maar die worden niet in het plan opgenomen.

In het plangebied bevinden zich geen leidingen die als zodanig zijn bestemd in het bestemmingsplan of via de provinciale verordening. Denk hierbij aan rioolleidingen, gasleiding, waterleidingen. Voor aanvang van de bouw zal door de aannemer een zogenaamde 'Klik' melding worden gedaan om eventuele lokale leidingen in beeld te krijgen.

4.8 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico en het groepsrisico gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 1x10-6 (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico (GR) is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)
Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen dient op dit moment de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen te worden gehanteerd. Op dit moment wordt echter gewerkt aan nieuwe weten regelgeving te weten Wet Basisnet en Besluit transport gevaarlijke stoffen, met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen
Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

In de omgeving van de planlocatie zijn geen stationaire dan wel mobiele risicobronnen aanwezig die van invloed kunnen zijn op de planontwikkeling, zie figuur 4-17. Op een kilometer ten oosten van het plangebied is een bedrijventerrein gelegen met een inrichting die is aangeduid als risico. Tevens ligt hier een buisleiding voor transport van gas. Beide objecten zijn gezien de afstand tot het plangebied geen gevaar voor de bedrijfsactiviteiten op de Leiweg 7.

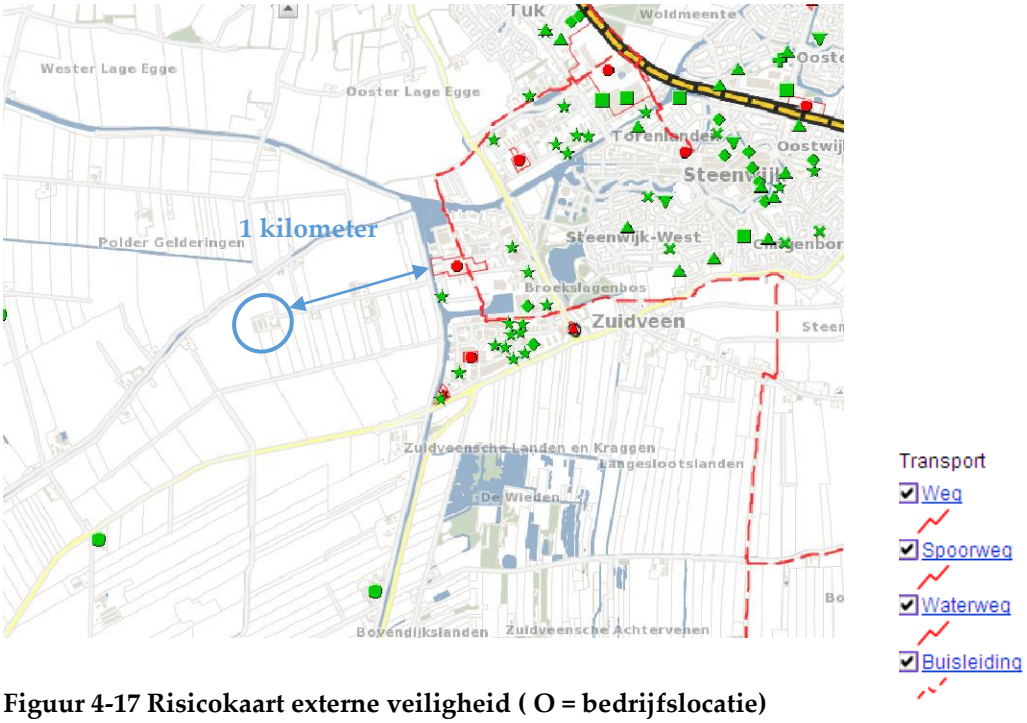

Figuur 4-17 Risicokaart externe veiligheid (O = bedrijfslocatie)

Hoofdstuk 5 Juridische opzet

5.1 Toelichting

De regels en de verbeelding vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. De toelichting is niet juridisch bindend, maar kan wel gebruikt worden als nadere uitleg bij de regels.

Op de bij het bestemmingsplan behorende verbeelding zijn alle noodzakelijke gegevens ingetekend. Er wordt onderscheid gemaakt in (dubbel)bestemmingen en aanduidingen. De bestemmingen zijn de belangrijkste elementen. De op de verbeelding opgenomen bestemmingen zijn in overeenstemming met de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP2012). Door deze standaarden wordt de kleur en de codering van de bestemmingen bepaald. De bestemmingen zijn op het renvooi weergegeven in alfabetische volgorde. Elke op de verbeelding weergegeven bestemming is gekoppeld aan een bestemmingsregel in de regels. De regels laten vervolgens bij elke bestemming zien op welke wijze de gronden binnen de desbetreffende bestemming gebruikt en bebouwing mogen worden. Daarbij wordt onder meer verwezen naar aanduidingen op de verbeelding. Aanduidingen in samenhang met de regels, geven duidelijkheid over datgene wat binnen een bestemmingsvlak al dan niet is toegestaan.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- De 'Inleidende regels', bestaande uit een begrippenlijst en regels met betrekking tot de 'wijze van meten';
- De 'Bestemmingsregels', die in dit bestemmingsplan te onderscheiden zijn in regels voor 'gewone', rechtstreekse bestemmingen en dubbelbestemmingen;
- De 'Algemene regels' die in principe betrekking hebben op alle bestemmingen die in het plangebied voorkomen;
- De 'Overgangs- en slotregels' die bestaan uit het overgangsrecht (voor bestaande bouwwerken en bestaand gebruik dat van het bestemmingsplan afwijkt) en de naam waaronder het bestemmingsplan moet worden aangehaald.

5.2 Planregels

De regels in dit bestemmingsplan zijn grotendeels overgenomen uit de vigerende beheersverordening ‘Buitengebied Steenwijkerland 2014’. Aangezien het een kleiner plangebied betreft en er slechts een functie is voorzien (agrarisch) is het aantal regels beperkter dan in de beheersverordening. Dit heeft gevolgen voor de opgenomen begrippen in hoofdstuk 1, de niet relevante begrippen die verder niet terug komen in de regels zijn niet opgenomen in de regels bij dit bestemmingsplan. De bestaande begrippen, zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan, zijn letterlijk overgenomen. Daar waar afgeweken is van de standaard begrippen zullen wij dit in de navolgende paragrafen bespreken.

In deze paragraaf wordt per bestemming en bijbehorende functieaanduidingen een korte toelichting gegeven op de bestemmingsregeling.

5.2.1 Inleidende regels

In de inleidende regels zijn de begrippen letterlijk opgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014 voor zover van toepassing in dit plan. Er is één nieuw begrip opgenomen: 'toename van stikstofdepositie'. Dit begrip is opgenomen om de plansystematiek uit bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Berkelland toe te passen. Deze plansystematiek verzekerd dat er geen sprake kan zijn van significant negatieve gevolgen van dit bestemmingsplan.

Artikel 2 'wijze van meten' is letterlijk overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014.

5.2.2 Planregels

In hoofdstuk 2 van de regels zijn de bestemmingsregels opgenomen. Er zijn 4 bestemmingen van toepassing waarvan drie enkelbestemmingen: 'Agrarisch', Agrarisch – Agrarisch bedrijf' en 'Groen'. Er is een dubbelbestemming: 'Waarde – Archeologie 2'. Deze bestemmingsregels zijn overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014.

Agrarisch
De bestemmingsomschrijving 'Agrarisch' in artikel 3.1 is ten opzichte van de beheersverordening een stuk beperkter. Het gaat hier om een bedrijf met akkerbouw en pluimvee. Het plangebied omvat ook de omliggende agrarische percelen. Hier is de enkelbestemming 'Agrarisch' van toepassing. Een biomassa-vergistingsinstallatie of andere zaken die niet in de lijn der verwachting liggen zijn geschrapt uit de bestemmingsomschrijving om tot een zo simpel en leesbaar mogelijke plansystematiek te komen. Bouw- en gebruikregels inclusief binnenplanse afwijkingsmogelijkheden zijn wel een-op-een overgenomen uit de beheersverordening. Hetzelfde geldt voor de aanlegvergunningen stelsel uit artikel 3.6 ter bescherming van het landschap en de waterlopen in het gebied.

Agrarisch – Agrarisch bedrijf
Net zoals in de bestemmingsomschrijving van 'Agrarisch' is ook de bestemmingsomschrijving in artikel 4.1 teruggebracht tot de werkelijke en gewenste situatie: een grondgebonden agrarisch bedrijf met de aanduiding 'intensieve veehouderij'. Conform het huidige en gewenste gebruik als gemengd bedrijf met een akkerbouw- en een pluimveetak. Er is één bedrijfswoning bij het bedrijf toegestaan.

In artikel 4.4 zijn specifieke gebruiksregels opgenomen voor het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7. Er is in artikel 4.4.1 onder a een regel opgenomen waarin de toegestane dieraantallen en diersoort op het bedrijf aan de Leiweg 7 zijn opgenomen. In artikel 4.4.1 onder b is opgenomen dat het wijzigen van het gebruik van gronden of gebouwen in de vorm van een verandering in het aantal of de soort te houden dieren, de teelt van gewassen of wijzigingen van stal- of huisvestingssysteem ten opzichte van de bestaande vergunde situatie, niet mag leiden tot een toename van stikstofemissie. Deze planregel moet in samenhang worden gelezen met de begripsbepaling uit artikel 1.30. Hierin is bepaald wat moet worden verstaan onder de bestaande situatie. Hiermee wordt voldaan aan de eis van artikel 2.7 Wet natuurbescherming dat bij het vaststellen van een ruimtelijk plan rekening moet worden gehouden met de effecten van dat plan op de instandhoudingsdoelstellingen van

omliggende Natura 2000 gebieden. Er is in het kader van de vergunningverlening en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) een passende beoordeling gemaakt. Doordat dit plan niet meer stikstofemissie mogelijk maakt dan vergund en er ook geen andere redenen zijn om significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000 gebieden te verwachten. Hoeft er niet opnieuw een passende beoordeling gemaakt te worden voor dit plan.

Groen
De bestemming 'Groen' is opgenomen om in de regels de volgende zaken te borgen: de structureel aanwezig beplanting, de uitvoering en instandhouding van het erfbeplantingsplan (landschappelijk inpassingsplan) en de waterbergende voorzieningen. Op de verbeelding is aangegeven waar deze drie zaken in het plangebied aanwezig zijn. De bouw- en gebruiksregels zijn overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014 en voorkomen dat deze drie elementen verdwijnen of niet worden gerealiseerd.

Waarde – Archeologie 2
De regels omtrent archeologie zijn opgenomen in de enkelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'. De regels zijn letterlijk overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014.

5.2.3 Algemene regels

De algemene regels zijn letterlijk overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014. Behalve daar waar in de beheersverordening is verwezen naar: 'beheersverordening' is nu het woord 'bestemmingsplan' opgenomen. Om zodoende te verwijzen naar dit plan en niet naar de beheersverordening.

5.2.4 Overgangsregel en slotregel

De algemene regels zijn letterlijk overgenomen uit de beheersverordening Buitengebied 2014. Behalve daar waar in de beheersverordening is verwezen naar: 'beheersverordening' is nu het woord 'bestemmingsplan' opgenomen. Om zodoende te verwijzen naar dit plan en niet naar de beheersverordening.

5.3 Verbeelding
De verbeelding is opgebouwd conform de actuele IMRO standaarden (2012). De verbeelding is digitaal raadpleegbaar. Er zijn conform de beheersverordening Buitengebied 2014 een aantal enkelbestemmingen opgenomen en er is een dubbelbestemming opgenomen.

Het plan is opgesteld om te komen tot een vergroting van het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7. Om dit te realiseren is de enkelbestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' met bijbehorend bouwvlak en de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' vergroot van 1,33 naar 2,53 hectare.

De bestaande erfbeplanting alsmede de nieuwe erfbeplanting, conform het landschappelijk inpassingsplan in bijlage 3 van deze toelichting en bijlage 1 bij de regels is aangegeven met een enkelbestemming 'Groen'. In deze bestemming is tevens de waterbergende voorziening in de vorm van een sloot.

Conform de beheersverordening Buitengebied 2014 is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' opgenomen op de verbeelding. Ter plekke van de enkelbestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' en de enkelbestemming 'Groen' is de dubbelbestemming niet langer opgenomen. De reden hiervoor is dat uit het archeologisch onderzoek is gebleken dat er geen reden is voor een archeologische verwachtingswaarde op deze gronden.

Hoofdstuk 6 Financiële paragraaf

6.1 Economische haalbaarheid

Conform artikel 3.1.6 van het Bro dient bij het opstellen van een bestemmingsplan onderzoek te worden ingesteld naar de uitvoerbaarheid van het plan.

De gronden waarop de ontwikkelingen plaatsvinden, zijn eigendom van de initiatiefnemers. De realisatie heeft plaatsgevonden voor rekening en risico van initiatiefnemers en kende derhalve geen financiële risico's voor de gemeente. De kosten die verbonden zijn aan het doorlopen van de procedure worden verhaald op de initiatiefnemer op basis van de legesverordening. Mogelijke planschadekosten zijn eveneens voor rekening van de initiatiefnemer.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 7 Inspraak en vooroverleg

7.1 Vooroverleg

Het planvoornemen voorziet in het realiseren van het vergroten van het bouwvlak van het agrarische bedrijf aan de Leiweg 7. Middels onderhavige toelichting is aangetoond dat het planvoornemen voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Middels onderhavig bestemmingsplan wordt de ontwikkeling mogelijk gemaakt. In het kader van de procedure voor deze bestemmingsplanwijziging zal dit plan ter inzage worden gelegd. Eventuele zienswijzen kunnen tijdens de termijn van terinzagelegging worden ingediend.

De initiatiefnemer heeft voorafgaand aan de formele publicatie en terinzagelegging de omwonenden bezocht en de plannen met hen besproken. Het doel hiervan is het toelichten van de overwegingen om te komen tot de bedrijfsverplaatsing. Tevens zijn de belangen en eventuele opmerkingen van omwonenden bij de bedrijfsverplaatsing besproken. Omwonenden in een straal van 1 kilometer rond het bedrijf zijn gesproken.

Het bestemmingsplan volgt de uniforme voorbereidingsprocedure zoals is neergelegd in artikel 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat de ondernemer reeds in een vroeg stadium overleg heeft gevoerd met de directe omgeving is in overleg met de gemeente de fase van voorontwerp overgeslagen. Wel is het plan in de concept fase toegezonden aan de reguliere overlegpartners. De reguliere overlegpartners die in het kader van vooroverleg bij het plan zijn betrokken zijn:

- De provincie Overijssel
- RUD IJsselland
- Waterschap Drents Overijsselse Delta

Al deze partijen zijn actief betrokken geweest omtrent de milieuaspecten (Omgevingsdienst), landschappelijke inpassing en positionering van de gebouwen (provincie) en de wateraspecten (Waterschap). Uiteraard heeft de provincie Overijssel het bestemmingsplan ook getoetst aan de provinciale verordening. Bevindingen PM

Het gemeentebestuur hecht veel waarde aan een breed gedragen en haalbaar bestemmingsplan. De reacties uit de zienswijzenperiode zullen voorzien van een beantwoording verwerkt worden in een zienswijzennota.

7.1 Overzicht procedure bestemmingsplan en inspraakmomenten

De procedure ziet er samenvattend als volgt uit:

Voorbereiding:
- Uitvoeren externe onderzoeken;
- Opstellen landschappelijk inpassingsplan;
- Vooroverleg met gemeente;
- vooroverleg met overheidsinstanties: betrokken diensten van rijk en provincie, waterschap (watertoets).

Ontwerp:
- publicatie en terinzagelegging overeenkomstig afdeling 3.4 Awb en Wro een ieder kan gedurende deze terinzagelegging een zienswijze indienen bij de Gemeenteraad;
- Wettelijk vooroverleg met provincie afronden.

Vaststelling bestemmingsplan:
- Verwerken eventuele zienswijzen;
- Vaststelling door de Gemeenteraad mogelijkheid reactieve aanwijzing (dat gedeelte waarvoor een reactieve aanwijzing is gegeven treedt niet in werking) publicatie en terinzagelegging vastgesteld bestemmingsplan gedurende de beroepstermijn.

Inwerkingtreding:
- na afloop van de beroepstermijn

Beroep:
- Beroep bij Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

7.2 Communicatie

Het ontwerpbestemmingsplan wordt voor zes weken ter inzage gelegd. In die tijd heeft een ieder de gelegenheid zijn zienswijze in te dienen. Hierover zal tijdig worden gepubliceerd op de website van de gemeente Steenwijk, in de Staatscourant, op de Nationale website ruimtelijkeplannen.nl en in het huis-aan-huis blad waarin de gemeentelijke aankondigingen worden gedaan. Eventueel ingediende zienswijze worden samengevat en hier wordt op gereageerd. Indien noodzakelijk worden wijzigingen doorgevoerd in het vast te stellen bestemmingsplan.

Bijlagen

Bijlage 1: Situatieschets

Bijlage 2: Diertabel

Bijlage 3: Landschappelijk inpassingsplan

Bijlage 4: Archeologisch bureauonderzoek

Bijlage 5: Quick scan Wet natuurbescherming

Bijlage 6: Ammoniakberekening

Bijlage 7: Geurberekeningen

Bijlage 8: Fijn stof berekeningen

Bijlage 9: Watertoets

Bijlage 10 Overzicht geïnformeerde omwonenden (dialoog)